THE LIBRARY OF THE
JUL 15 1927
UNIVERSITY OF ILLINOIS

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 28 PHONE PARK 6407. WORCESTER, MASS. 14 d. liepos (July), 1927 metais. KAINA 5 CENTAI Vol. XIII

KLAIPĖDIEČIAI PASITINKA AMERIKOS LIET. VYČIŲ EKSKURSIJA

Amerikiečiai veža dovaną Gen. Žukauskui. Vilniaus klausimas Europos Mokslininkų tarpe. Prof. Voldemaro pranešimas. Žemės drebėjimas Jeruzolime. Nužudė Airijos užsienio ministerį. Amerika su Anglija nesutinka nusiginklavime. Daug žuvo nuo vandens. Levinas parlėks su francuzu. Daugiau areštavimų Rusijoj

BRANGŲS DRAUGAI — GARBINGI "VYČIAI!"

Nors gyvenate toli už jurų — nors tulasis — tuloji iš Jusų dar nė akimis nematė tėvynės kraštą — vistiek Jųs jį širdyje laikėte — Jųs jį mylėjote ir jį mylite.

Lai suteikia jums džiaugsmo numylėta šalis!

Lai buna valandos, kurias praleidžiate draugų ir draugių tarpe pilnos laimės.

Mes Jusų laukiame šiandien — stovėdami tarpe jurių — marių budami suvažiavę aukštų eglių ir pušių siubuojančioj girioje Juodkrantėje. Kur iš senovės pratę susirinkt — šventą dieną po Jono.

Skamba balsai dainų ir lai ataida jie iki jurių—Juros graudingame užime jus girdite —aidą—Kaip šitasai aidas nesiliauja — taip lai nesiliauja ir musų meilė į brangiąją musų tėvynę.

Mažosios Lietuvos Jaunimo vardu **Adomas Brakas.**

NUTEISTAS SUŠAUDYT UŽ KOMUNIZMO PLATINIMĄ

Panevėžys (24. VI.). Karo teismas prie 4-to Lietuvos karaliaus Mindaugio pėstininkų pulko Panevėžyje birželio 22 d. išnagrinėjo komunizmo kariuomenėje platinto to paties pulko kareivio Genocho Segalavičiaus (žydo) bylą ir nuteisė jį sušaudyt. Pasmerktasis padavė Respublikos Prezidentui prašymą dovanot jam gyvybę. Pasigailėjęs jo p. Prezidentas pakeitė jam mirties bausmę sunkiųjų darbų kalėjimu dvidešimčiai metų.

PROF. VOLDEMARO PRANEŠIMAS SPAUDOS ATSTOVAMS

Kaunas, 23 .VI.—Grįžęs ministerių pirmininkas ir užsienių reikalų ministeris prof. Voldemaras turėjo su spaudos atstovais pasikalbėjimą, kuriame pareikšta šios svarbiausios mintys: Klaipėdos skundos byla yr galutinai likviduota. Rinkimai įvyks į Seimelį automatiškai po to, kaip bus pranešta, kad Klaipėdos magistratas įtraukė į rinkikų sąrašus visus Lietuvos piliečius, turinčius teisės dalyvaut rinkimuose, del kurių iki šiol buvo ginčijamasi. Derybos su Vokietija įvyks artimiausiu laiku. Principiniai nuostatai yra aiškūs. Bendrai abiejų valstybių santykiai nėra blogi. Referendumas konstitucijos keitimo klausimu įvyks dar šiais metais.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS JERUZOLIME

Jeruzolimas, Palestina, liepos 11. — Smarkus žemės drebėjimas sukratė Jeruzolimą ir apielinkę. Medžiaginės blėdies nedaug pridaryta, bet sužeistų ir užmuštų skaičius buvo sulyginamai didelis, nes menkai — pastatyti namai greit griuvo. Jeruzolimo apskrity mirė 26, 30 sužeisti. Pačiam mieste tik 1 žuvo ir 12 sužeista. Daug svarbių budinkų mieste nukentėjo — paštas, zionistų namas, komisijonieriaus namas ir universitetas .Privatiškomis žiniomis pranešama, kad Jėzaus grabvietė taipgi nukentėjo.

NUŽUDĖ AIRIŲ UŽSIENIŲ MINISTERĮ

Dublin, Airija, liepos 10.— Trįs nežinomi žudikai atvykę automobiliu, nušovė Kevin O'Higgins ir tuoj pabėgo. O'Higgins veik ant vietos numirė. O'Higgins, dar jaunas žmogus, buvo vadinamas "Airijos stipriu vyru," laikė užsienių reikalų ministerio ir vice-prezidento pozicijas. Jis buvo smarki figura airių nepriklausomos valstybės politikoj ir užtai turėjo daug priešų. Jis visuomet vaikščiojo su sargu, bet šį sekmadienį, eidamas į bažnyčią, įsakęs sargui pasilikt namie. Žudikai umai užpuolę jį, paleido šešius šuvius į jį. Valdžia, darydama pastangas, suėmė 9 nužiurėtas ypatas tardymui. Visa Airija liudi O'Higginso, ir priima simpatijos pareiškimus iš įvairių šalių.

ANGLIJA NESUTINKA NUSIGINKLUOT

London, Angl., liepos 11.— Suvienytos Valstijos ir Anglija vis dar nesusitaiko nusiginklavimo konferencijoj. Specialė komisija iš atstovų buvo paskirta suderint abiejų šalių reikalavimus. Japonija šalininkauja su Suv. Valstijomis. Anglija reikalauja daugiau mažų laivų, o Suv. Valstijos nori didesnių laivų. Japonija nori palaikyt kuomažiausiai karinių laivų, atsižvelgiant į šalies aštriai ekonominį nusistatymą.

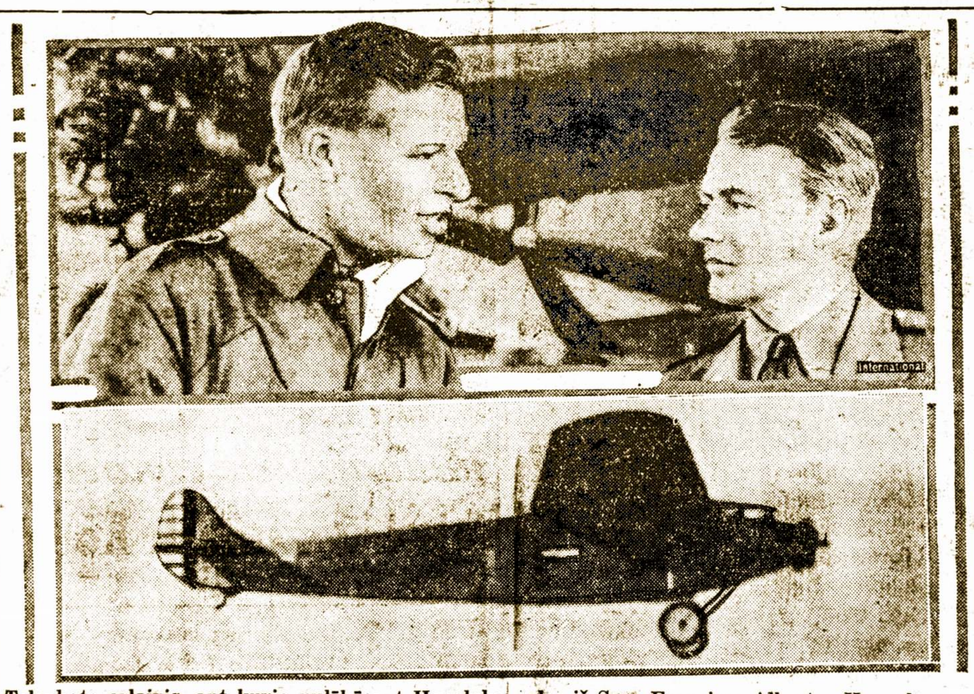

Telephote orlaivis, ant kurio nulėkė ant Honolulų salos iš San Francisco Albertas Hagenberger ir L. J. Maitland.

LEVINE PARLĖKS SU FRANCUZU

Paris, liepos 10. — Charles Levine, nulėkęs į Vokietiją iš New Yorko, parlėks atgal orlaiviu. Jis pasisamdė Maurice Drouhin, garsų francuzų lakuną, keravot jo orlaivį. Drouhin nekalba angliškai, Levine nemoka francuziškai, tad abu negalės susikalbėt per ilgą kelionę.

DAUGIAU AREŠTŲ RUSIJOJ

Maskva, Rus., liepos 10. — Sovietų oficialis žinių biuras "Tass" praneša, kad Leningrade areštuota 25 ypatos, sąryšy su atidengta didžiule špiegų organizacija, kuri teikė Anglijai žinias apie sovietų kariuomenę.

UGNIAKALNIS NERIMAUJA

Hilo, Hawaii, liepos 7. — Kilauea, didžiausias pasaulio vulkanas, pradėjo nerimaut. Ugnis ir lava pilas iš jo. Vietiniai gyventojai nešа aukas vulkanui, kad apmalšint jo deivę — Pėlę. Keli žemės drebėjimai apielinkėj pranešė mokslininkam apie busintį vulkano išsiveržimą. Išsiveržimas nebus pavojingas, manoma greit apsimalšins.

APIE VILNIŲ MOKSLININKŲ TARPE

Vilniaus klausimas ne tik laikraščių lapuose, ne tik žmonių kalbose pasidarė aktualus. Juo susidomėta ir mokslo sferose. Pastarųjų dienų faktai mums parodo malonų siurprizą, kaip Vilniaus klausimas paliko moksliškųjų studijų objektu.

Birželio 7 ir 8 d. prie Paryžiaus universiteto teisių fakulteto buvo ginamos dvi disertacijos; abiejose sukosi Vilniaus vardas. Pirmąją dieną, t. y., birželio 7 d. savo disertaciją, pavadintą" Relations politiques de la Pologne et de la Lithuanie," gynė lenkas Xavier Gorzuchovski, baigęs Varšuvos universitetą. Žinoma, jis išvedė, kad Lietuva ir Lenkija turinčios gyvent unijoje.

Jo disertaciją jury įvertino trečiuoju laipsniu "gana gerai."

Rytojaus dieną, vadinas, birželio 8, disertaciją gynė baigusis Paryžiaus universiteto teisių fakultetą musų tautietis p. Kazimieras Graužinis. Jo disertacijos vardas — "La Question de Vilna"(Vilniaus klausimas). Veikalas gana didelis, per 200 puslapių su dviem žemlapiais. Disertacijos jury sudarė prof. Geouffre de Lapradelle — jury prezidentas, prof. Basdevant ir prof. de Fur. Pirmieji du yra Prancuzų užsienių reikalų ministerijos juriskonsultai.

Kalbėdami prie disertacijos tie profesoriai pareiškė įdomių minčių ir apie pačią Lietuvą. Antrai, prof. de Fur domėjosi, kodel Lietuva nenori dėtis su Lenkais į uniją. Lietuva, tokia maža, girdi, negalėsianti išlikti nepriklausoma lygiai kaip negalėsiančios išlikt Latvija, Estija, Suomija. Jas visas galinti užgniaužt atsistojusi ant kojų Rusijos valstybė. Doktoranto čia buvo nurody ta profesoriui į Belgijos ir kitų valstybių pavyzdį, kurios nors mažos, bet paiegia egzistuot šalia kitų didžiulių valstybių. Lietuva neturi jokio intereso susidėt su bet kuria kaimynine valstybe, kurios galėtų ją absorduot tautiškai ir politiškai ir išnaudot ekonomiškai.

Kitas profesorius — Basdevant p. Graužinio disertaciją palygino su vakarykščiąją Gorzuchovskio disertacija ir pripažino, kad pirmoji "palyginimą išlaiko su garbe." Kalbėdamas del Vilniaus, prof. Basdevant reiškė nuomonę, kad Lietuvos vyriausybė praleidusi patogią progą Vilniui atgaut, butent, tuo metu, kada buvo svarstomas Hymanso projektas. Kada Lenkų vyriausybė Želigovskį, užgrobusi Vilnių, paskelbė maištininku ir pati neprisiėmė atsakomybės už tą jo žygį, prof. Basdevant nuomone, Lietuvos vyriausybė butų daugiau išlošusi sutikdama su tuo pareiškimu ir vesdama derybas su Lenkais toliau visai nepaisydama Želigovskio smurto ir nekaltindama Lenkų vyriausybės del to žygio. Prof. Basdevant pripažino čia pat, kad Hymanso projektas Lietuvai yra sunkus ir pavojingas, bet geresnės išeities nebuvę, ir reikėję tasai projektas su tam tikromis rezervomis Lietuvai priimt. Lietuva tada turėjusi daugiau pasitikėt Tautų Sąjunga, kurios priežiuroj toji sutartis turėjo but padaryta, juoba, kad tada Lietuva turėjusi daugiau šalininkų. Pagaliau ir pati sutartis, pasiremiant Hymanso projekto 13 str., ilgainiui butų galėjusi but pakeista.

Savo pastabas prof. Basdevant baigė, pažymėdamas, kad disertacija parašyta kaip gero juristo.

Prof. Geouffre de Lapradelle, disertacijos jury prezidentas, pirmiausia pažymėjo del veikalo, kad jis yra gražiai parašytas, lengvai skaitomas; Vilniaus klausimas išnagrinėtas visu sąžiningumu ir iš pagrindų. Apgailestavo, tik, kad nagrinėt teesąs paimtas vienas Vilniaus klausimas, neliečiant plačiau analoginių situacijų, kaip sakysim, Balkanuose.

Skaitant knygą — kalbėjo prof. Geouffre de Lapradelle, — liudna darosi, kad toji valstybė, kuriai jie, prancuzai, tiek daug reiškė simpatijų ir visame kame palaikė sau padaryt tokį smurtą, nes šioje disertacijoj — kalbėjo toliau prof. de Lapradelle — dokumentaliai įrodyta, kad Želigovskio žygis nebuvo kokio maištininko žygis, o tik disciplinuoto generolo valstybės galvos duoto įsakymo išpildymas. Profesorius pareiškė pasigailėjimo, kad nepraėjo prancuzų delegatų pasiulymas pavest Tautų Sąjungos dispozicijai realę paiegą savo nutarimams įvykdyt. Liesdamas Hymanso projektą apgailestavo tik jo autoriaus padėtas pastangas, kurios nuėjo veltui. Tarptautinės teisės žinovai labai daug pasitiki plebiscito galia įvairiems konfliktams išpręst. Bet Vilniaus krašto plebiscitas, prof. Geouffre de Lapradelle pasakymu, aiškiai parodė, kad vienos pusės užsispyrimas jį niekais paverčia, nes Vilniaus plebiscitas buvo padarytas kraštui esant militarinėj okupacijoj, ir del to jis negali turėt jokios moralinės vertės. — Del Ambasadorių Konferencijos sprendimo, tai nekyla jokių abejonių, kad ambasadoriai buvo "au courant" lietuvių-lenkų konflikte ir, nepaisydami to, kad puikiausiai žinojo Želigovskio žygio kilmę ir intencijas, vis delto padarė savo sprendimą. Šis sprendimas, prof. Geouffre de Lapradelle pasakymu, yra tik faktas.

Baigdamas profesorius vėl pažymi, kad p. Graužinio disertacija visu bešališkumu ir "avec toute bonne fois" išnagrinėti visi galimumai Vilniaus konfliktui išspręst. Veikalas dokumentuotas, puikiai sutvarkytas, patys dokumentų tekstai kalba už autorių

P. Graužinio disertacija minėtų profesorių buvo įvertinta pirmuoju laipsniu "labai gerai."

Tokiu budu neturtinga Vilniaus klausimo literatura praturtėjo dar vienu veikalu, iš kurio svetimšalis galės susipažint su objektingu ir dokumentuotu šio klausimo išdėstymu. ("Lietuva")

DAUG TAKSŲ NEMOKĖTA

Worcesterio miestas garsina 780 namų ir kitų savasčių ant viešos licitacijos už neapmokėtas pereitų metų taksas. Per keletą pereitų metų kainos namų kilo iš priežasties, kad žmonės pirko ir pardavė su uždarbiu. Darbams apsistojus namų kainos pradėjo pult ir daugumas neįstengia nė taksų apsimokėt.

SUTVĖRĖ PAGELBOS UNIJĄ

Geneva, Šveic., liepos 12.— Žinios praneša, kad prie Tautų Lygos tapo sutverta Pasaulinė Unija, kuri duos pagelbą žmonėms, atsitikusiose nelaimėse, kaip tai žemės drebėjimuose, vandens užpludimuose ir kitokiose nelaimėse, kurios tankiai atsitinka įvairiose šalyse. Unija veiks iš vieno su Raudono Kryžiaus Draugijom. Bus valdžios remiamos ir aukom užlaikomos.

Dempsey brolis nusižudė

White Sulphur Springs, N. Y.—Tragedija Dempsey šeimynoj sulaikė kumštininko lavinimasį, kurį jis pradėjo prieš savo susirėmimą su Jack Sharkey. Priežastis to yra mirtis jo brolio. John Dempsey 38 metų mirtinai nušovė savo 21 metų žmoną ir pats save. Priežastis to atsitikimo nežinoma. Jack dideliam nusiminime pasiskubino į Schenectady, kur tragedija atsibuvo. Pripažinęs lavonus, jis išsiuntė juos į Salt Lake City del palaidojimo.

Žinios iš Lietuvos

Respublikos prezidento kelionė provincijoj

Išvykęs iš Kauno birželio 19 d. rytą, Respublikos Prezidentas, kariuomenės vado gen. Žukausko, švietimo ministerio ir kitų aukštų asmenų lydimas, aplankė Jonavą, Žeimį, Šėtą, Ramygalą, Upytę, Naujamiestį, Krekenavą, Surviliškį, Kėdainius ir daugelį bažnytkaimių ir sodžių. Į Kauną grįžo pirmadienį birželio 20 d. vakare.

Atvyko Amerikos "Vyčių" ekskursija

Birželio 26 d. į Klaipėdos uostą atplaukė Amerikos lietuvių katalikų jaunimo organizacija "Vyčiai." Svečius Lietuvos jaunimo organizasijos sutiko iškilmingai. Vyčiai atvežė musų kariuomenės vadui generolui Žukauskui aukso kardą, kurį įteikė Kaune su tam tikromis ceremonijomis.

Pagavo lenkų šnipą

Nesenai Salako miestelyje suimtas lenkų šnipas. Pas jį rasta įkriminuojančių dokumentų ir nustatyta, kad jis vertėsi provokacijomis.

Paaiškėjo kam lenkai buvo suėmę musų policininkus

Suimtieji du pasienio policininkai buvo nuvaryti į Švenčionis ir ten žiauriai kankinami, buvo verčiami duot žinių apie musų kariuomenę, policiją ir kt. Abu pasienio policininkai jau grąžinti ir lenkai prašė, kad jų suėmimas esą įvykęs per nesusipratimą.

Klaipėdos vokiečiai ruošia dainų šventę

Klaipėdos krašto vokiečiai, pamatę gražų judėjimą kultūros darbe vietos lietuvių, birželio 26 d. Šilutėje irgi ruošia dainų šventę. Šventėje dalyvaus 500 dainininkų. Tą pat dieną busiančios Šilutėj ir vaikštynės.

Prasidės priėmimas karo mokyklon.

Į jaunesnįjį kursą priimami tik abiturientai. Mokslas tęsis 2 metus. Prašymai priimami iki rugsėjo 1 d. Prie prašymo reikia pridėt mokslo pažymėjimą, iš apskrities viršininko ištikimybės liudymą, gimimo metrikus ir 2 fotografijas. Prašymus siųst: Karo Mokyklos viršininkui, A. Panemunė.

Petrogrado seimo sukaktuvės

Birželio 18 d. sukako dešimt metų, kai posėdžiavo 1917 m. birželio 18 d. susirinkęs Petrograde lietuvių seimas, kuriame suvažiavę lietuviai tremtiniai paskelbė obalsį: Lietuva turi but nepriklausoma!

Ukininkų ekskursijos

Kasmet žemės ukio ministerija ruošia ukininkų ekskursijas į pavyzdingas Didžiosios Lietuvos ir Klaipėdos krašto ukius. Išlaidos už kelionę traukiniais ir nakvynę apmoka ministerija, todel atsiranda daug ukininkų, norinčių dalyvaut ekskursijoje. Šiemet tokios ekskursijos irgi organizuojamos. Užsirašyt reikia pas savo apskrities agronomą, kurie ir smulkesnių paaiškinimų teikia.

Jau atplaukė kariškas laivas

Birželio 17 d. į Klaipėdos uostą atplaukė Vokietijoj nupirktas Lietuvos jurių pasienio apsaugai kariškas laivas, pavadintas "Prezidentas Smetona." Laivas dar ne visai įrengtas. Oficialinis jo priėmimas ir krikštijimas, kaip to reikalauja jurininkų tradicijos bus šiame mėnesy.

Naujas Suomijos pasiuntinys

Į Kauną atvyko naujas Suomijos įgaliotas ministeris Lietuvai Dr. Idmanas, buvęs Suomijos užsienių reikalų ministeris. Birželio 18 d. Dr. Idmanas įteikė Respublikos Prezidentui savo įgaliojimus.

Pasėliai

Pavasaris Lietuvoje šiemet buvo nepalankus lauko augalams. Oras atšilo tik antroje gegužės mėnesio pusėje ir tik tada pradėjo taisytis pasėliai. Del šalto oro žieminių rugių pasėliai pablogėjo, ypač molynuose. Bendrai gi rugių pasėliai yra geri. Žiemkenčiai kviečiai lengviau negu rugiai išlaikė pavasario oro nepastovumą ir per gegužės mėnesį beveik nepasikeitė, yra vidutiniški. Šiemet žieminių javų derlius numatomas geresnis, negu pernai. Vasarojaus sėja šiais metais, kaip ir pernai, pavėlavo. Sėja buvo nepalanki. Kur vasarojus jau sudygo, laikomas vidutinišku. Pirmamečiai dobilai beveik visose apskrityse yra geresni kaip vidutiniški, bet užtai antramečiai dobilai daugumoje vietų gerokai nukentėjo. Laukų žolės laikomos vidutiniškos, o pievų daugumoje vietų — blogos. Soduose labai žydėjo vyšnios ir slyvos, obelys kiek mažiau, o kriaušės dar mažiau. Vaisinių medžių žydėjimo metu beveik visoje Lietuvoje oras buvo patogus.

Nauja lenkų meškerė

Kai kur demarkacijos linijoj naktį kažkokie tamsųs gaivalai išmėtė be galo biauria, darkyta lietuvių kalba spaudintus atsišaukimus, kviečiančius "brolius lietuvius katalikus" dalyvaut ruošiamam Panelės šv. vainikavime. Lapely įdėta Aušros Vartų Panelės šv. paveikslas ir dvi širdys, ties kuriom klupoja liesos žmogystos. Ties šituo paveikslėliu vaikiškai juokingas parašas, bruktinai peršas, lenkišką "broliškumą" ir vėl uniją. Girdi "bendras gyvenimas, bendra laimė, bendras likimas." Tokios lenkų priemonės, naudojant nešvariai groboniškumo politikai tikybinius jausmus ir šventenybes lietuvių tautoje tik didesnį pasipiktinimą sukels.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

Masinės okupantų kratos Demarkacijos linijoj

Nesenai į Rakelijos kaimą, anapus demarkacijos linijos, Suvalkų pusėje, privažiavo daugybė lenkų policijos ir kariuomenės ir visame kaime padarė kratą. Išvertė mažiausius daiktus, suardė namų stogus, iškratė mešlus. Ieškojo lietuviškų knygų ir laikraščių.

Nauji okupantų varžymai

Vilniaus okupantai pradėjo reikalaut iš gyventojų Vilniaus — Trakų apskrityse, kurių laukai yra perkirsti demarkacijos linija, kad eidami dirbt savo laukus anapus demarkacijos linijos be tam tikrų leidimų pasirašytų dar kažkokį popierą, vadinamą "podanija," adresuotą Vilniaus — Trakų lenkų valdžios storastai. "Podanija" reikia rašyt lenkų kalba, kurios vietos gyventojai nesupranta. ("T.")

Įvairios Žinios

Lakunai atsisveikino Franciją

Paryžius, Franc. — Amerikos lakunai padėkavoję Francijai už jos gražų priėmimą, atsisveikino tą viešingą šalį ir traukiniu iškeliavo Anglijos link. Visą laiką buvimo kom. Byrd ir jo draugai buvo gerbiami ir vaišinami. Tuo laiku pribuvo ir Chamberlin su Levinu į Paryžių. Visi apart Levino, grįžta laivu Leviathan namon. Levine bandys antrą oro kelionę per Atlantiką. Tuo tikslu jis pasisamdė žymų Francijos aviatorių Maurice Drouhin'ą ir keliaus į New Yorką, kaip tik jo orlaivis America bus sutaisytas.

Kelionė į Ameriką pavojingesnė

Paryžius, Franc. — Chamberlin atsisakė lėkt su Levinu į Ameriką, Byrd kaip ir Lindbergh pasitenkino kelionėmis tik į vieną pusę. Sulig lakunų nuomonės kelionė orų iš Europos į Ameriką yra sunkesnė ir pavojingesnė kaip į Europą. Tą liudija ir nelaimingas bandymas Nungesserio ir Coli, atlikt kelionę iš Paryžiaus į New Yorką.

Byrd pažymėts ta pačia garbe

Paryžius, Franc. — Francijos premieras Poincare Finansų ministerijos name prie susirinkusių aukšto stovio ypatų, pasveikino p. Byrd su pasekmingu atkeliavimu ir prisegė prie jo krutinės kryžių Garbės Legiono.

Planuoja tyrinėjimo keliones

Paryžius, Franc. — Kom. Byrd sugrįžęs Amerikon žada dar prieš galą šio meto atlikt kelionę orlaiviu į Pietinį žemgalį, paskui aplink pietinę Ameriką, vėliau keliaus į Arabiją. Tikrų planų tų kelionių dar neišdirbo.

Vokietijos kunigaikštis mirė

Berlinas, Vok. — Buvusis kunigaikštis Frideric Sigizmund Hohenzollern mirė sekant nupuolimą nuo arklio. Kunigaikštis buvo sporto mylėtojas, atletas ir visuomet dalyvavo Olympo turnėjuose. Jis ir jo brolis Friederich Karl tarnavo kariuomenėj laike karo. Karl užsimušė nupuolęs su orlaiviu tuojaus po karui.

Egipto karalius Londone

London, Angl.—Egipto karalius Fuad oficialiai lankėsi Anglijoje. Karalius Jurgis ir karalienė su didžiausia iškilme priėmė atsilankiusį svečią. Miestas per tris dienas buvo papuoštas Anglijos ir Egipto vėliavomis, procesijos ir puotos buvo ruošiamos pagerbimui egiptiečių. Anglija išmoko apsieit mandagiai su užimtų vietų tautiniais atstovais.

Svetimtaučių pavojus mažėja

Tokio, Jap. — Japonų konsulis Kinuose pranešė iš Tsinano, kad siųst daugiau kariuomenės del apsaugos japoniečių nėra reikalo, nes nėra taip daug pavojaus. Trumpu laiku ir dabar esančią iegą galima bus sumažint. Matyt revoliucijų krizis Kinuose jau praeina ir yra viltis tvarkos įsteigimo.

Ekspliozija užmušė 100 kiniečių

Nanking, Kin. — Sandėlis sprogimo medžiagos ant upės Piskwan kranto eksplio-davo. Daug laivų ir valčių nukentėjo nuo trenksmo ir apie 100 kiniečių darbininkų žuvo toje nelaimėje.

Plaukikam pavojus

Brighton, Angl. — Anglijos kanalas, kurį pereitais metais perplaukė amerikietė Gertrude Ederle, šiais metais yra lankomas jurių rekinų (shark). Jos yra labai pavojingos kaip plaukikam taip ir žuvininkam. Žuvininkai praneša, kad jie sugadina tinklus ir nekartą nutraukia žuvininkam pirštus. Apie 20 jaunų rekinų tapa pagautų ir įdėta į Brightono akvarijumą.

Pakeis vardą Konstantinopolio

Konstantinopol, Turk. — Sena Turkijos Sostinė Konstantinopol per 16 šimtmečių nešiojo vardą imperatoriaus Konstantino Didžiojo. Kuomet susirinks rudeny naujas seimas bus įnešta sumanymas pakeist miesto vardą ant Mustapha-Kemal. Tokiu budu Turkija mano pagerbt savo prezidentą Mustapha-Kemal Pashą.

Pasiekė didžiausią laipsnį aukščio

London, Angl. — Dvi moteri Lady Bailey, aviatorė ir ponia Haviland, pakilo su orlaiviu taip aukštai kaip ik šiol dar nebuvo rekorduota. Jų padavimu jos pasiekė 18,000 pėdų aukščio. Tas padavimas reikalauja oficialio pripažinimo.

Atpratins nuo rukymo

Maskva, Rus. — Maskvos sveikatos departamentas įsteigė dvi klinikas, kur gydo žmones nuo rukymo papročio. Tuojaus po atidarymui klinikų apie 3000 rukikų užsirašė del išbandymo. Pirmos dvi savaitės buk sunkiausia iškęst nerukius.

Gyvatė krautuvės lange

Paryžius, Franc. — Tulas pardavėjas gyvačių odos išdirbinių sumanė pritraukimui publikos įdėt į krautuvės langą gyvą didelę gyvatę, kuri susiviniojus ramiai miegojo. Tas pritraukė prie krautuvės lango taip daug žmonių, kad keli policistai turėjo darbo juos apmalšyt ir išskirstyt.

Lindbergo medalis ir lenta

Paryžius, Franc. — Francijos valdžia davė padaryt medalį atminimo pulk. Charles Lindbergh atvykimo iš New Yorko į Paryžių. Taipgi akmens lenta su užrašu to istorinio atsitikimo tapo pastatyta ant Le Bourget aviacijos lauko.

Van Black kelionė

Medau, Sumatra. — Van Lear Black iš Baltimore laimingai pasiekė su savo orlaiviu Holandijos Rytų Indijas. Dabar jis keliauja atgal į Amsterdamą, iš kur buvo išlėkęs. Jis grįžta orlaiviu, bet per kitas vietas.

Vokietijos tvanas

Dresden, Vok. — Nepaprastai smarkus lietus aplankė apielinkę Vokietijos Alpų, Saksonijoj. Į tris minutas laiko lietus apsėmė klonis prie Elba, Mueglitz ir Gottleuba. Aplinkinių kaimų gyventojai vos spėjo gelbėtis ant stogų savo namelių, daug gyvulių prigėrė. Nuostoliai tvano siekė $2,-800,000. Gelžkelio judėjimas ir telegrafų susinešimas tapo tulam laikui sustabdytas. Apie 150 žmonių žuvo iš priežasties tos nelaimės.

Panaikino daug bažnyčių

Angora, Turk. — Naujos Turkijos teisės, kurios panaikino kelius šimtus Moslemo bažnyčių, skaudžiai palietė tos tikybos kunigus. Daug dvasiškių liko be užsiėmimo. Šventkelionės į Mekką taipgi mažiau turi pasekėjų. Kas metas tukstančiai mahometonų ėjo į Mekkos šventaviete, šiais metai vos 600 keliavo ir tai didesnė dalis buvo svetimtaučiai.

Naujas radium gydymas

Paryžius, Franc. — Du Paryžiaus gyventoju Dr. Bayeux ir Vaugevis paskelbė savo naujai išrastą gydymą su pagelba radium. Gazai oksigeno ir nitrogeno sujungti su ištraukom iš radium druskų vartojami prie gydymo duoda geriausią pasekmę.

Skrajojanti ligoninė

Berlinas, Vok. — Dr. Wilhelm Fielchenfeld padavė projektą įtaisyt skrajojančią ligoninę del džiovos, dusulio ir nerviškų ligonių. Zepelino orlaivis tiktų tam užmanymui. Įtaisius lovas del ligonių ir kitus reikalingus daiktus, orlaivis pasikeltų kiekvieną rytą oran ir skrajotų ten, kur saulės spinduliai galėtų geriausia pasiekt ligonius. Vakare orlaivis nusileistų žemėn.

Planuoja įsteigt šalytakius aukščiau

Paryžius, Franc. — Miesto judėjimo komisija sumanė įtaisyt aukštesnius šalytakius. Šalytakiai taisyti, tuomet kada moterys dėvėjo ilgus sejonus, yra peržemi ir automobiliai lengvai ant jų užvažiuoja. Prie dabartinių trumpų sejonų galėtų but aukštesni šalytakiai apsaugai žmonių ir automobilių.

KAS SKAITO 'AMERIKOS LIETUVĮ' TAS VISKĄ ŽINO.

Ar tai ne puikus ir ne iškilmingas jausmas? BRIGGS

OLD GOLD

Tai maloniausis cigaretas.... 20 už 15¢

Išrukysi vežimą ir kosulio neturėsi.

Produktas P. Lorillard Co., Ist. 1760

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday
by
M. PALTANAVIČIA,
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: In United States— $2.50
In Foreign Countries— $3.00
Single copies— 5 cents
Advertising rates on application

AMERIKOS LIETUVIS
Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas
per
M. PALTANAVIČIA,
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose— $2.50
Kitose valstybėse— $3.00
Pavieniai egzemplioriai— 5 centai
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto

Entered as Second Class Matter September 29, 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

LIETUVOS UNIVERSITETO DELEGACIJOS KELIONĖ Į LATVIJĄ

Bendros žinios apie universitetą

Visas Latvijos Universitetas, įsteigtasis 1919 m. rugsėjo 28 d., susideda iš 11 fakultetų: 1) architekturos, 2) inžinierijos, 3) mechanikos, 4) chemijos, 5) agronomijos-miškininkystės, 6) medicinos, 7) veterinarijos, 8) matematikos-gamtos, 9) ekonomijos ir teisių, 10) filologijos ir filosofijos ir 11) teologijos fakulteto (tokioje tvarkoje rašomi fakultetai oficialėse žiniose).

Šiuo metu Universiteto personalas susideda iš 68 profesorių, 91 docentų, 14 privatdocentų, dėstančių privalomuosius dalykus ir todel gaunančių atlyginimą ir 21 privatdocentų be atlyginimo. Docentų skaičiaus apie pusę sudaro vadinamieji jaunesnieji docentai, kurie, be universiteto, tarnauja dar kur kitur ir todel Universitete pilno atlyginimo negauna.

Padedamąjį mokomąjį personalą sudaro: 133 asistentai, 2 prorektoriai, 114 laborantų, preparatorių ir technikų, 73 valdininkai, 129 sargai ir be to dar dirba vidutiniškai į dieną po 24 padienių darbininkų (daugiausia moterų — skalbėjų, valytojų, ravėtojų— botanikos sode).

Universiteto išlaikymui šiems metams skirta iš valstybės iždo 3,406,791 latų (— 6,800,000 litų). Tos sumos apie 1/5 dalis skiriama vadinamiems teoriniams arba humanistiniams fakultetams (ekonomijos — teisių, filologijos — filosofijos ir teologijos f.), likusioji dalis (2/5)–tiksliesiems arba eksperimentiniams fakultetams. Be to, kaip jau pasakyta, Universitetas turi savo pajamų už analizus ir jos taip pat panaudojamos laboratorijoms plėst, tobulint ir išlaikyt.

Paklausus, ar nekyla priekaištų del tų fakultetų brangumo ir ar neiškyla sumanymų kai kuriuos jų likviduot, buvo paaiškinta, kad žinoma, esą tenka girdėt panašių nuomonių. Tačiau Latvijos vyriausybė iki šiol buvusi tos nuomonės, kad jei valstybėje ir bus inteligentų perteklius, tai geriau busia kraštui, jei bus inžinierių, chemikų ir kitokių specialistų perteklius: jie vis delto lengviau sau gausią arba prasimanysią darbo, kuris ir jiems duos galimybės gyvent ir kels krašto gerovę, nes susikurs ištisa eilė naujų pramonės šakų.

Studentai

Šiais akademiniais metais studentų buvę apie 6,800. Jų 2/3 lanko eksperimentinių arba pritaikomųjų mokslų fakultetus ir tik 1/3—humanistiniai-filosofinius fakultetus (musų universitete —kaip tik atvirkščiai).

Su studentais delegacijai neteko susidurt, nes, kaip minėta, darbas Latvijos universitete jau buvo pasibaigęs. Tiek tik žinoma, kad jie tiek pat, kaip ir pas mus skirstosi į daugelį korporacijų (apie 20) ir šiaip draugijų bei ratelių (apie 70), tad tuo atžvilgiu žymiai prašokstą musų universitetą. Vis delto studentija Latvijoj, kiek tenka spręst iš paviršutinių pažymių ir pasikalbėjimų su nusimanančiais žmonėmis, turi labiau išreikštą savo veidą, daugiau rodo bendro studentiško solidarumo ir net bendra uniforma (kepuraitės), tai patvirtina, nes nesimeta akysna tas neapsakomas kepuraičių daugumas ir margumas, kas pastebima Kaune, kur dažnai negali atskirt studento nuo gimnazisto ar šiaip kokios kitos mokyklos mokinio.

Rygos apylinkės

Trečią dieną (V—25 d.) delegacijos dalis, drauge su Lietuvos įgaliotuoju ministeriu Latvijoje p. Aukštuoliu, aplankė vietinę lietuvių gimnaziją, kur svečiai buvo labai meiliai sutikti mokytojų ir mokinių. (Latvijos švietimo ministeris buvo pažadėjęs drauge su delegacija vykt gimnazijon, bet del svarbių netikėtų kliučių negalėjo to padaryt). Kiti delegacijos nariai lankė įvairias miesto įstaigas ir šiaip įžymesnes vietas.

Apie 12 valandą trimis valdžios ir vienu privatiniu automobiliu delegacija išvyko į Ciesį (pirmiau vadinosi vokiškai Venden), apie 90 kilometrų nuo Rygos pakeliui į Tartu. Su delegacija važiavo Latvijos universiteto rektorius, prorektoriai, kai kurie dekanai ir maloniai davė visokių paaiškinimų.

Pravažiavę ištisą eilę didelių gražių tikrai europiškų gatvių, patekome į Rygos priemiesčius.

Tai beveik išimtinai fabrikų rajonas. Jų yra tiesiog milžiniškų, tik ne visi suskubo susitvarkyt ir pradėt veikt. Reikia atmint, kad numatydama butinumą evakuot Rygą, Rusijos valdžia įsakė 1915 m. išvežt jos fabrikus valstybės gilumon, kad galėtų ten nevaržomai veikt, arba kad bent nepatektų vokiečiams. Ardymo darbas buvo atliktas labai skubotai, mašinos buvo žymiai sugadintos, dažnai supainiotos, nežinia kur nugabentos. Daug jų Rusijoje žuvo, surudijo galutinai arba per revoliucija sunaikintos. Tai, kas yra išlikę, nelengva esą dabar iš Rusijos atgaut del technikinių kliučių ir dažnai del geros valios stokos. Bet tai, kas ir grąžinama, ne visada pavyksta tuojau sunaudot: mašinų atgabenimas, pataisymas, įrengimas, — reikalauja daug kapitalo, kurio fabrikų savininkai dažnai neturi ir negali gaut. Pagaliaus, net fabrikų sienos, dangčiai ir kitos trobesių dalys žymiai nukentėjo nuo karo veiksmų ir 12 metų apleidimo.

Visos šios priežastys neduoda galimybės fabrikams tvirtai atsistot ant kojų ir daug jų dar liudnai strykso be darbo. Vis delto daugumą jų, kad ir ne visai sumažintais etatais, pradėjo veikt ir dabar jau duoda uždarbio ne mažam darbininkų skaičiui.

Šiaip Rygos apylinkė nėra turtinga: smiltingos lygumos, smulkųs šileliai, ne maža pelkių, kur-nekur naujakurių trobelės. Kai kur dar matyt karo pėdsakų — apkasų. Gelžkelio stotys, kurios tame rajone buvo sunaikintos, dabar visos atstatytos; yra net labai puikių, kaip pavyzdžiui Siguldos (Segewald) stotis rumai. Plentas gražus, daugely vietų asfaltuotas, kai kur dabar asfaltuojamas.

Pravažiavę 20 kilometrų aplankėme esančią prie plento mažamečių nusikaltėlių mergaičių koloniją, kuri padarė mums labai gero įspudžio. Kelios dešimtys mergaičių gražiai laikomos, mokinamos amatų ir bendrai lavinamos. Pagrindinis kolonijos uždavinys — pratint išėjusias iš normalių vėžių mergaites naudingan darban ir mokyt tvarkos matomai gerai išsprendžiamas, nes mergaičių kambariuose ir visuose namuose graži tvarka, švarumas ir net tam tikras jaukumas jaučiamas.

Toliau, apie 30 kilometrų nuo Rygos, dažniau pasitaiko naujakurių ukiai, tuojau sukurtieji didžiausiu vargu gana menkoje žemėje. Matyt, naujakuriai, kaip daugumoje ir pas mus, tvirtai suaugo su gautaisiais žemės sklypeliais ir pradeda ukininkaut juose dažnai visai pavyzdingai. . Mums buvo paaiškinta, kad Latvijoje prigiję naujakurių ukių apie 90% ir tai apsaugoję gal net keliais desėtkais tukstančių šeimynų nuo emigracijos kuri ir iš Latvijos eina gana intensingai.

Sigulda

Apie 55 kilometrai nuo Rygos, jau gana aukštoj, upės Gaujos giliai išraustoje apylinkėje aplankėme senovišKus Siguldos (vokiškai—Segewald) tvirtovės griuvėsius. Tvirtovės buta nepaprastai galingos; išlikusios yra sienų dalys—nepaprastai storos, akmeninės, aukštumo kaip bent 4—5 aukštų namai ir tai dar prie labai aukšto upės kranto, atskirto nuo lygumos giliu gal dirbtinu tarpkalniu. Pilis buvo galingų Livijos kemturų — valdovų buveinė ir svarbiausia jų atrama prieš maištinguosius latvius — vokiečius, kurie neapkęsdami neapsakomai sunkaus ir žiauraus baronų jungo, dažnai sukildavo prieš valdovus, bet, žinoma, nepaiegdavo įveikt galingos pilies, kurią tik Rusijos carai XVI amžiuje sugriovė.

Iš Siguldos griuvėsių matosi dar trijų artimų pilių: Krimundos (vokiškai—Kremon) ir Turaidos (vokiškai —Treiden) griuvėsiai Gaujos pakrantėse nepaprastai gražiose, primenančiose Vilniaus apylinkėse. Vieni tų griuvėsių gerokai aptvarkyti, naujais nameliais papildyti ir paversti Latvijos Raudonojo Kryžiaus sanatorija.

Siguldos parkas — miškas su griuvėsiais atiduota Latvių Rašytojų Sąjungai, kuri turi dabar ten, nepaprastai gražioje vietoje, didelius murinius namus su aukštu bokštu, — idealė vieta rašytojams pasilsėt, susikaupt, įkvėpimo gaut. **Z. Žemaitis.**

("Lietuva")

Amerikos Žinios

Žiaurus pasielgimas

Toccoa, Ga. — Ponia Ansley Bowers, siuvėja, papasakojo teisme savo skaudų patyrimą. Birželio 12-tą dieną 2 valandą nakčia sustojo prie jos namo 3 automobiliai, iš kurių išlipo 12 maskuotų ypatų, prikėlė ją ir jos 16 metų sunų iš miego, vos davė jiems kuo nors prisidengt ir įsodinę į automobilius išvežė į laukus. Kiek pavažiavę sustojo ir ėmė ją ir jos sunų plakt, buk už tai, kad vedė save nedorai ir nesilankė bažnyčion. Tarpe užpuolikų moteris pažino miesto Aukštesnės mokyklos principalą W. G. Acree.

Mirė sekant 55 dienų badavimą

Torono, Ont.—Ponia Hope Leontough, bandė pataisyt savo vidurius užsilaikant nuo valgio. Per 55 dienas moteris gyveno tiktai vandeniu, galų gale taip nusilpnėjo, kad nė jokios gydytojų pastangos negalėjo užlaikyt jos gyvybės. Moteris mirė nuo bado.

Moterų traukinys

New York. — Moterų specialis traukinys nuvežė delegates Profesijonalių ir Pramonininkių kliubų federacijos į San Francisco konvenciją. Moterys užėmė visą traukinį, jokiam vyrui ten vietos nebuvo apart mašinisto ir priežiuros.

John D. Rockefeller'io gimimo diena

New York. — John D. Rockefeller kerosino pramonės karalius apvaikščiojo 8 liepos savo 88 gimimo dieną Pocantico Hills rezidencijoj. Jis apvaikščiojo tą dieną be didelio iškrypimo iš paprastos dienos programo. Senelis džiaugiasi gera sveikata, lošia golfą ir valgo ką nori.

Netiki į prohibiciją

Miami, Okla. — Ponia Dorothy Johnson, buvusi Prieš Saliunų Lygos sekretorė tapo areštuota ir teisme prisipažino, kad laikė pas save svaigalus. Pas ją rado 60 bonkų alaus ir kiek alkoholio.

Bangžuvė arti krašto

New York. — Iš Boone Island stoties pranešta sargybos apie pasirodymą didelės bangžuvės arti krašto, kur žmonės naudojasi jurių maudynėmis. Bangžuvė, kurią matė apie 300 jardų nuo krašto galėjo but ilgio 75 pėdų. Didelės žuvys abelnai retai priplaukia prie krašto.

Suvalgė ugniatraškį

Louisville. — Clarence Bennett 17 mėnesių policisto sunus suvalgė ugniatraškį, nuo kurio mirė užsinuodijęs fosforu.

Ruošia didelį priėmimą

New York. — Priėmimas panašus pulk. Lindbergo laukia Amerikos lakunus grįžtančius laivu Leviathan. Lakunai Byrd, Acosta, Novile, Balchen ir Chamberlin, ketina kartu atvažiuot, tad jiems kartu bus suteiktas iškilmingas pasitikimas. Priėmimo komitetas paskelbė, kad ir ne kartu grįžus, lakunams bus suteiktas priėmimas sulig jų nuopelnu. Ch. Levine savininkas orlaivio America pasiliks Francijoj, iki jo orlaivis nebus sutaisytas. Jis ketina grįžt orlaiviu su Francijos lakunu Drouhin'u.

Nebilių sutuoktuvės

Moosup, Conn. — Teisėjui C. B. Montgomery atsiėjo sutuokt porą nebilių. Teisėjas mokėjo pirštų kalbą ir tas mokėjimas jam pasirodė naudingas. Su pagelba pirštų jis išpildė priesaiką.

Budavos naują orlaivį

Mana, Hawaii. — Richard Grace turėjo atidėt savo kelionę be sustojimo iš Mana į Kaliforniją iš priežasties, kad jo orlaivis sugedo ir leistis į kelionę su juo visiškai negalima. Del jo bus pabudavotas naujas orlaivis, tvirtesnis už tą, kuriuo jis ik šiol lekiojo.

Oras staiga atšalo

Chicago, Ill.— Tukstančiai žmonių besislepianti nuo karščio tapo staiga užklupti šaltu oru. Karštis nupuolė nuo 96 laipsnių ant 57. Neprisiruošę prie šalčio vasarnamiuose turėjo gelbėtis nuo šalčio kaip kas išmanė. Ypatingai šalta buvo šiaurinių ežerų apylinkėj.

Nepaprastas muzikos gabumas

Chicago, Ill. — Keturių metų mergaitė Dorothy Johnson, atvežta čia iš Honolulu del muzikos edukacijos, parodė nepaprastą gabumą. Ji dalyvavo muzikos kompeticijoj su suaugusiais mokiniais Chicagos muzikos kolegijos ir išlošė pirmą dovaną. Pastebėtina, kad tokia maža mergaitė galėjo skambint Beethoven sonatas ir kitus panašaus sunkumo veikalus.

Sacco ir Vanzetti demonstracija

Merida Yucatan, Mex. — Nariai 25-kių darbo unijų sustreikavo prie Port of Progreso protestuojant prieš mirties bausmę, paskirtą Sacco ir Vanzetti. Virš 2000 žmonių demonstravo prie Amerikos konsulato, reikalaudami kalinių paliuosavimo. Jokių riaušių prie to neatsitiko.

Nepatiko kalėjimas— pabėgo

Warehouse Point, Conn.— Tom Zobolinski nepatenkintas kalėjimu, į kurį netikėtai pateko, tai pasikėlė stogą ir pabėgo. Neilgai naudojosi laisve, nes kas nors pamatė ir pranešė policijai. Pabėgelis tapo sugautas. Savo pasiteisinimui jis sakė, kad jam nepatiko kalėjimo aptaisymas.

Laivo gaisras

New York. — Kuomet pasažierai apleido atėjusį iš Pietinės Amerikos laivą Ebro, jie pamatė besiveržiančius iš vidaus laivo dumus. Sukrauta laive vata kaip nors užsidegė ir grasino sunaikyt visą laivą. Gaisras tapo apmalšintas, tačiaus daug vatos sugedo.

Oro kelionė į Romą

New York. — Lloyd Bertraud pasižymėjęs orlaivininkas ruošiasi prie kelionės iš New Yorko į Romą be sustojimo. Kelionę jis atliks Fokkero monoplanu. Bertraud buvo vienu iš pasiryžusių lėkt iš New Yorko į Paryžių, bet susibarė su Levinu ir nuo kelionės užsiliko. Kelionę finansuos laikraščių leidėjas William Randolph Hearst. Bertraud mano lėkt pradžioje rugpiučio. Kas lėks su juo dar nepaskelbta.

Francijos lakunų nesuranda

Quebec, Kan. — Kuomet Francijoj jau trečia eile viešisi Amerikos lakunai, paieškojimai Francijos lakunų Nungessero ir Coli neatneša jokio rezultato. Iš šiaurės Quebec buvo pranešta apie pasirodžiusias kažin kokias šviesas. Pasiųstieji žmonės ištirt, rado, kad tai buta šviesos nuo garlaivio Onatchway ežere. Likimas tų lakunų padengtas slaptybe.

Nušovė policistą

Boston, Mass. — Policistas Harris McGinnis Charlestown stoties tapo mirtinai nušautas, kuomet bandė pagaut du vagiu Bunker Hill apylinkėj. Nugabentas ligoninėn jis mirė. Vagys pabėgo.

Francijos generolas atvažiavo

Worcester, Mass. — Francijos pasižymėjęs karininkas, generolas Fenelon Passaga atlankė Worcesterio karo veteranus 104 infant. pulko. Jis tapo iškilmingai priimtas miesto valdybos narių ir kariškių su maj. gen. Clarence Edwards priešaky. Gen. Passaga atvyko Amerikon su tikslu apdovanot kryžium Garbės Legiono kaip kurias atsižymėjusias pasaulio kare ypatas. 104 pulkas infanterijos turi septynis tai aukštai garbei kandidatus.

Slapstėsi per šešis metus

Hampstead, N. Y.—James Monahan, kitaip —Boston Billy William, pasižymėjęs savo vagystėm tapo galutinai suimtas. Per šešis metus jam pavyko prasilenkt policijos tuo laiku dalyvaujant ne vienoj stambioj vagystėj. Jis yra sebru pirmiau sugauto vagio A. Barry.

Autobuso nelaimė

Walpole, N. Y. — Devyniolika ypatų susižeidė, kuomet autobusas važinėjantis tarpe New Yorko ir Bostono sudužo į medį prie Walpole. Vežėjas norėjo prasilenkt su kitu automobiliu ir pavertęs į šoną pataikė į medį. Automobilius subyrėjo, pasažieriai smarkiai užsigavo. Vežikas ir vienas iš pasažierių sunkiausia sužeisti ir randasi ligoninėj sunkiame padėjime.

Nuteistas ant 25 metų kalėjimo

New York. — Arthur Barry pagarsėjęs brangenybių vagis neseniai suimtas tapo nuteistas už eilę vagysčių ant 25 metų sunkaus darbo Sing-Sing kalėjime. Barry patiko savo likimą ramiai ir be didelio nusiminimo. Gyvenimas kalėjime jam neatrodo taip blogai, tiktai darbas, tai jam ne labai patinka. Jis išskaitliavo, kad už 25 metų bus 62 metų senis ir mano, kad orlaivių tuomet skrajos, tiek kaip dabar automobilių.

Teisme rado tuščias bonkas

Washington. — Kuomet policijos teisimas užsibaigsargas atėjo apvalyt kambarį kur atsibuvo policijos teismadarystė, jis rado ten 2 tuščias bonkas nuo degtinės. Neblogai kaip del policijos.

Didelis pasiulymas tiems kurie kenčia nuo vidurių nesmagumų.

Gvarantuota veikmė, arba pinigai atgrąžinti.

Mes tai nuoširdžiai pareiškiam ir jei Pepsinic Seltzer neišgydys nevirškinimą, kolktumą, dispepsiją, gazą viduriuose ir kitus kenksmus mes atgrąžinsim pinigus. Tie, kurie vartojo Pepsinic Seltzer, sako, kad tai geriausia gyduolė ir malonaus skonio, ir jie pataria savo draugams ją vartot. Nekenkia širdžiai. Jei turi skausmus apie širdį, strėnose ar nugaroje, gal pamanysit, kad sergat širdies liga, apendicitu ar inkstų nesveikumu, bet tankiausia skausmas yra pasekme gazo viduriuose. Jei esat nervuotas kenčiat galvos skausmą ar šiaip nervų suirimu, Pepsinic Seltzer yra geriausia gyduolė. Ją galima pirkt aptiekose. Vaikams nekenksminga. Gydytojai rekomenduoja vartot Pepsinic Seltzer. Užsisakykit $1.00 bonką, ir jei negausi pasekmių, mes atgrąžinsim pinigus. Pepsinic Seltzer Co., Worcester, Mass., U. S. A.

PO MEDŽIU.

lieli broliai ir seserys: —

Viduris vasaros yra sunkiausias laikas užlaikyt laikraštį. Žmonės savo pinigėlius greitai praleidžia ant vienokių pramogų, laikraščio prenumeratą vilkina. Leidėjas laikraščio deda savo visas paiegas, kad laikraštį užlaikyt kaip nors iki žmonės sulauks to, kada jiems prisiminins prenumeratą apsimokėt. Reikia pasakyt, mieli broliai jums tikra teisybė, kad niekas tiek nepriargo kiek leidėjai musų lietuviškų laikraščių. Nė vienas jau mus leidėjas pasėjo savo sveikatą ir nuėjo į kitą svietą amžinai — žmonės juos užmiršo.

Lietuvių kalba ir lietuvių tauta gyvena tik delto, kad tenkurie žmonės radosi, pasiaukventė ir padėjo savo lėgas laikraštį užlaikyt. Visgi tą laikraštį vienas iš daugelio paskaitė ir jo turinį papasakojo kitiems, visgi lietuvių kalba skambėjo ir tauta gyvuoja, laikėsi nuo pražuties. Kur rasim tokią tautą, kuri be laikraščių savo tėvų vadintis tauta ir tiktų prie civilizuotų žmonių? Tiesa, yra laukiniai žmonės Afrikoje ir kai ant kurių salų, kurie gyvena be laikraščių ir be knygų, bet jeigu kam užtenka tas tautas sutikt ir pamatyt, tai niekas nesiramintų su jais draugaut ir gyvent tarpe jų gyvent. Tarpe laukinių niekas nesiramina.

Mes, lietuviai, per daugelį metų neturėję savo spaudos, privome varomi į tą laipsnį, kuriame stovi laukinės žmonių bandos. Tik pradėjus laikraščius spausdint ir knygeles leist musų žmonės pradėjo kreiptis nuo laukinių į civilizaciją. Pradėjo suprast savo tautišką laisvę ką ir pavyko musų tautai atgaut. Tokių dalykų kaip laisvė Lietuvos niekas nesapnavo trįs ar keturios dešimtis metų atgal. Tauta ne visa kartu aptema ir ne visa kartu apsišviečia. Todel švietimo darbas yra labai ilgas ir niekad nepabaigtas. Kiekviena diena atneša ką nors naujo į šitą pasaulį. Prie to naujo žmones turi laikraščiai ir knygos gali pripratint, supažindint. Žmogus ne tik iš naujų daiktų gali ką pasimokint, bet ir iš pergyventų laikų reikia patyrinėt. Laikraščiai ir knygos žmogui geriausia gali apsakyt praeities istoriją ir duot suprast kur tautonija darė klaidas, kaip jas pataisė. Taigi apšvietai ir savistoviškumui nieko geresnio nėra kaip laikraščiai ir knygos savoje prigimtoje kalboje.

Kad randasi žmonės laikraščiams leist to dar negana. Žmonės — tauta, turi kiek galėdama tokius užvedimus paremt; paremt galima savo prenumeratą laiku užsimokant, pakalbinant ir daugiau savo tautiečių užsirašyt laikraštį. Remt kiek galint savo spaudą, kuri taip sunku, taip kartu yra užlaikyt tokiam žmogui, kuris tą jungą ant savo sprando pasiima. Jeigu tauta nesupranta to, tai reiškia ji tamsi, ji dar arčiau stovi prie laukinių, negu prie civilizuotų žmonių.

Mes gyvename, mieli broliai tarpe svetimtaučių ir lengvai galim prisižiurėt, kaip jie veikia. Švedai, vokiečiai, prancuzai, čekoslovaikai, nors ir čia Amerikoje įsikirtę laikosi savo laikraščių savo kalbos ir jiems gerai einasi. Jie sumanus, jie pramoningi, jie užėmę geriausius darbus, jie ir savo žmones taiko į geresnes vietas. Juos priverčia tai daryt jų tautiška meilė, jų pačių literatura.

Kitaip yra su mumis, mieli broliai, mus žmonės įpratę laikraštį paskiausioje vietoje laikyt. O tik kaip jau nuo visko atliks, tai gal tada už laikraštį apsimokės. Tokie žmonės, tai ir laikraščių sau ieško panašių, kad kuodaugiau juos siundytų vieną prieš kitą, kad kuodaugiau šmeižtų keltų, nors tas viskas puola atgal ant musų tautos sprando ir sunkina visus. Pas mus ir pramonė negali kilt, nes kiekvienas į kitokius šmeižtus įpratęs. Tarpe tokių žmonių laikraščiui sunku gyvuot, nes negali atspėt ko skaitytojas ieško ir ko jam reikia. Musų progresistai irgi nežine į kurį kraštą nuprogresavę. Jie vis labai džiaugiasi su svetima angliška kalba. Jeigu anglų laikraštys priima kelis žodžius įdėt nuo savo reporterio, kuris nuo lietuvių penkinių ir cigarų gavęs parašo atžagariai, tai mus progresistai net į tris mėnesius rašo apie tai į lietuviškus laikraščius, buk tai tokį garbingą darbą atliko — pagarsino anglų kalboje.

Lietuviški laikraščiai lietuvių visokius dalykus garsina ir aprašo, bet mat savi, tai ką tai reiškia. Vienok tik lietuviški laikraščiai sutraukia lietuvių publiką ant visokių lietuviškų parengimų. Anglui gali kiek nori garsint jis neateis, neateis nė kiti pas lietuvius, tai tas aiškiai parodo, kad ką mes pats sau padarysim tą turėsim. Ne anglai, ne vokiečiai, ne kiti pas mus neateis. O visgi musų progresistai neatsidžiaugia anglų laikraščiais, kad gauna nors kelis žodžius ten įdėt.

Vargas tautiško nesusipratimo piauna mus delto, kad tyros tautiškos dvasios pas mus nėra.

Jųs, mieli broliai, kurie sueinate Po Medžiu, atminkite savo prenumeratas laiku pasinaujint. Nevarginkite leidėją, nemarinkite laikraštį.

Šią savaitę šie musų broliai ir seserįs atsivedė Po Medžiu savo draugus: p. K. M. Lyckis iš Philadelphija, Pa. atsivedė Po Medžiu p-lę Agotą Matiliunaitę iš Rokiškio, Šiaulių apskr. p. Z. A. Laureckis iš Schenectady, N. Y. atsivedė Po Medžiu Joną Sukockį iš Schenectady, N. Y. p. Kaz. Dauknis iš Philadelphia, Pa. atsivedė Po Medžiu Mykolą Kuprį iš Gegužinės kaimo, Pumpėnų, Biržų - Pasvalio apskr. ir p. P. Dauknį iš Kiaučių kaimo, Spirokių p., Panevėžio aps. p. J. Juronis iš Manchester, N. H. atėjo pats Po Medžiu ant 2 metų. P-lė Legeckaitė iš Philadelphia, Pa. atėjo pati Po Medžiu ant 2 metų. P-lė Eugenija Versecka iš Simsbury, Conn. atsivedė Po Medžiu Andrių Versecką iš Strielčių kaimo, Prienų, Mariampolės apskr.

Širdingai tariu ačiu visiem atsivedusiem ir visus naujai atėjusius Po Medžiu širdingai sveikiname. **Žmogus.**

—o—

GERIAU BUTŲ ŠIAM PASAULYJ...

Geriau butų šiam pasaulyj
Tam žmogui visai negimt,
Kuris stengias savo protu
Dievo galybę apimt,
Kurs nor' uždangą pakelti
Nuo to, kas yra aukščiau
Arba kas žemiau jo stovi,
Prie ko eina jis sparčiau.
Neaiškumų pilna žemė,
Visas matomas dangus.
Veltui stengias sužinoti
Ir atstpėti tai žmogus,
Kas žinoti jam neskirta,
Veltui vargina mintis:
Kas neskirta mums suprasti,
Tai—Aukščiausio paslaptis.

TIKTAI TAS, KURIS PAŽĮSTA...

Tiktai tas, kuris pažįsta
Savo silpnasias puses,
Gali but tikrai teisingas
Kitam atleidžiant kaltes.
Kas nesistengia pats save
Giliai dvasioje pažint,
Kito padėties negali
Nė įvertint, nė apgint.

LIETUVIAI AMERIKOJ

HAMTRAMCK, MICH.

Mažai kas gero tegirdėt pas mus. Darbai begalo prastai einas, nežinia kada pasitaisys. Pastarais laikais Fordo dirbtuvės atleido daug žmonių nuo darbo. Sako, ruošia naujos mados automobilių. Jei taip, tai yra dar trupųtis vilties, kad atleistieji galės sugrįžt prie darbo.

Oras pas mus nepastovus, bet užtektinai šiltas. Kelios dienos buvo nepakenčiamai karštos. Toliau, parašysiu daugiau žinių iš šios vietelės. **J. T.**

KOKIA TVARKA AMERIKIEČIAI GALI NUSIPIRKT ŽEMĖS LIETUVOJ

Žemės pirkimo leidimui gaut reikia arba asmeniniai įteikt arba paštu nusiųst Ministerių Kabinetui prašymas. Ministerių Kabinetas per 3—4 dienas suteiks savo sprendimą, kuris galima pasiimt Ministerių Kabineto kancelerijoje arba persiunčiamas į prašyme nurodytą vietą paštu.

Nusipirkt žemės nereikia butinai pačiam atvažiuot Lietuvon. Žemės nusipirkt galima begyvenant Amerikoje per savo gimines ar patikimus asmenis. Tam reikalui reikia prisiųst giminei arba patikimam asmeniui Lietuvos konsulio paliudytas įgaliojimas žemei pirkt, kuris, turėdamas tokį įgaliojimą, paduos Ministerių Kabinetui prašymą, gaus įgaliotojo vardu leidimą ir nupirks žemės.

Prašymas yra trumpas ir paprastas ir kiekvienas mokantis rašyt gali jį pats parašyt.

Štai jo pavyzdis:

Ministerių Kabinetui,
Jono Duobos, gimusio Ožkabalių kaime, Sintautų valsčiaus, Šakių apskrities. Amerikoje gyvenu (čia nurodyt Amerikos antrašas).

Prašymas

Prašau suteikt man leidimą žemei pirkt iš Raudonės palivarko, Žaliosios valsčiaus, Vilkaviškio apskrities (Data). (Parašas).

Ministerių Kabinetas, norėdamas palengvint įsigijusiems nekilnojamąjį turtą Lietuvoje gyvent, šių metų pradžioje nutarė leist išduot jiems nuolatinius leidimus Lietuvoje gyvent ir atleist nuo svetimšalių mokesnių.

Lietuvos Pasiuntinybė Amerikai.

KNYGOS "AMERIKOS LIETUVIAI" LITERATINĖ KOMISIJA

Knygos "Amerikos Lietuviai" Literatinės Komisijos sekantis sąstatas:

1. Chicagos Rajono: Kun. L. Albavičius, Kun. K. Matulaitis, Kun. J. Navickas, Mrs. A. Nauseda, Mrs. Sakalienė, Mr. B. Mastauskas, Mr. L. Simutis.

2. Bostono Rajono: Kun. K. Urbanavičia, Kun. V. Taškunas, Mr. F. Kneižys.

3. Brooklyno — Phila. Rajono: Mr. F. Zujus, Mr. K. Krušinskas, Kun. S. Draugelis.

Kun. S. Draugelis.

AMERIKOS LIETUVIŲ VISUOMENEI

Šiuo pranešu Gerbiamajai Amerikos Lietuvių Visuomenei, kad Kun. Simonas Draugelis pasiaukojo del musų Kongregacijos, pavesdamas savo iškalbą, savo gabumus organizacijinėje srityje ir savo energiją Šv. Jėzaus Širdies Intronizacijos darbui, kad tuomi pagerint šio švento dalyko išplatinimą musų visuomenės tarpe ir palengvintų musų Kongregacijos išsivystymui rinkdamas del jos aukų.

Kartu pranešu, kad Šv. Jėzaus Širdies Intronizacijos Raštinė bus 324 Wharton St., Philadelphia, Pa. ir Didžiai Gerbiamieji Klebonai, kurie norėtų savo parapijose susilaukt Šv. Intronizacijos nuolankiai prašomi malonėt kreiptis nurodytu antrašu del nustatymo Maršruto. Jau rengiama intronizacijos esmės išaiškinimo knyga, lietuviški paveikslai, anketos ir tt. Kas nori gaut kokių nors šiais klausimais informacijų, lai kreipiasi Šv. Jėzaus Širdies Intronizacijos Centralinin Sekretoriatan, arba Harveys Lake, Pa., Alderson P. O.

Su tikra pagarba,
Šv. Jėzaus Širdies Meilės Kongregacijos Viršininkas,
Kun. L. Brigmanas, C.C.J.

ŠV. JĖZAUS ŠIRDIES MEILĖS KONGREGACIJA

Šv. Petro ir Povilo—Apaštalų dienoje suėjo dveji metai šios Kongregacijos įsikurimo. Pereitais 1926 m. 29 birželio Westvillėje, Ill. dalyvaujant skaitlingai susirinkusiems svečiams Šv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčioje Jo Ekscelencija Peoria Vyskupas E. Danne, D. D., priėmė tris paprastus (skaistybės, klusnumo ir retalo) apžadus iš pirmųjų 6 (2 kunigų ir 4 studentų — teologų) šios Kongregacijos įkurėjų.

Prisimenant šį brangų musų Kongregacijos gyvavimo pradžios įvykį, norįu pasidalint su plačia Amerikos Lietuvių Visuomene svarbesniais musų Kongregacijos įvykiais ir pareikšti musų uždavinius.

Pereitų metų laike Kongregacijai pavyko įsigyt sau naują vietą: Harvey's Lake, Pa. ant ežero kranto. Vieta labai daili, sveika — sandarijai tinkanti šiandie verta ne mažiau 60,000, o pirkta tiktai už $35,000 (viso 6 akrai žemės, su gražiais gyvenimui namais. Frontas nuo ežero pusės, 1,000 ketvirtainių pėdų).

Namuose įtaisyta visa kopyčia, kurią skaitlingai lanko ne vien apielinkės lietuviai, bet ir daugelis svetimtaučių. Įsigyta reikalingi prie dievmeldystės rubai, gražios bresinės stacijos (vertos $500.) ir tt.

Nors daug pradžioje turėta vargo ir rupesnio, bet Dievui padedant ir ačiu gerų žmonių užuojautai, apsiginta nuo medžiaginio pavojaus. Dabar gi pasitikėdami Aukščiausio palaima ir plačios Amerikos Lietuvių Visuomenės užuojauta, belieka eit prie to, kad čia gražioje ir sveikoje vietoje, čia skaitlingai apgyventame lietuviais rytų krašte, sukurt naują tikybiniai tautinį židinį, kuris gaivintų musų išeigos dvasią ir prisidėtų prie tautinio ir tikybinio palaikymo, o ypač ramybės šeimynose įgyvendinimo.

2. Atlaikyta misijos ir rekolekcijos šiose kolonijose: Dubois, Paterson, Philadelphia: Šv. Kazimiero, Šv. Andriejaus, ir Šv. Jurgio parapijose, Newark, Maspeth. Atlankyta taipgi: Niagara Falls, Tamaqua ir Baltimorė.

3. Pradėta gražus Amerikos Lietuvių Šeimynų tarpe Šv. Jėzaus Širdies Intronizacijos darbas. Pirmutinė kolonija, kurioje pradėta — Baltimorėj. Misijų savaitės laike 5-12 birželio intronizuota 77 šeimynos, o antru kart 70 šeimynų. Dabar intronizacija daroma Philadelphijoje Šv. Kazimiero Parapijoje.

4. Kad geriau supažindint visuomenę su šia nauja kongregacija dar noriu primint musų uždavinius:

1. Patiems nariams lavintis ir siekt prie aukštesnio tobulumo laipsnių;
2. Misijos;
3. Steigimas ir vedimas mokyklų; esant reikalui kartu aukštesnes mokyklas jaunikaičiams;
4. Vietose kame nėra mokyklų, broliai darys vakarinius kursus; rengs vaikelius prie pirmos Komunijos; steigs vakarines mokyklas ir t.t.
5. Globot ir lavint neturtingus našlaičius;
6. Darbuotis visuomenės tarpe remiant įvairias katalikiškas draugijas.
7. Šv. Jėzaus Širdies platint Intronizaciją namuose, įstaigose ir t.t.

Galutinai noriu pareikšt kuoširdingiausios padėkos žodžius gerbiamiems klebonams ir visiems, kurie tik kokiu nors budu malonėjo musų jauną įstaigą paremt. Tegul gailestingoji Jėzaus Širdis šimteriopai atlygina visiems!.

Kun. L. Brigmanas, C.C.J.

LIETUVIS TVERIA NAUJĄ "TARPTAUTINĘ" KALBĄ

(Feljetonas)

Visi žino (ne tik vien lietuviai), kad daktaras Liudvikas Zamenhofas, tvėrėjas tarptautinės kalbos Esperanto, Lietuvą pripažindavo už savo tėvynę; tą net ir autorius jo biografijos, daktaras Edmuntas Privatas—šveicarietis pažymėjo jo biografijoj. Bet kaip ten nebutų, Zamenhofas nebuvo žmogus lietuvių gentės, nė net rasės arijonų, jis priguląjo prie rasės semitų. Tačiau mažai kas žino, kad naują "tarptautinę" kalbą dabar tveria kuotikriausis lietuvis, taip sakant: lietuvis iš kuno ir kraujo. Ir ar žinote kur jis gyvena?—Ugi "Broliškos Meilės Pilyj", arba kaip kiti sako: Kvakerių mieste. Žinote, tame mieste, kur ant City Hall bokšto stovi kvakerių didelis apaštalas, Vilius. Dabar visi kalba, kad jei jį greitu laiku nenuims nuo to bokšto, tai jo šaunus vidurėliai truks ir iš jo išsilies tokie "priimnųs kvepalai," kad visą apielinkę "sukvepins."

Bet tiek to—per toli jau aš nuvažiavau su tuo savo aiškinimu. Tas tvėrėjas naujos "tarptautiškos" kalbos gyvena rusyje, arba teisingiau sakant, tik darbaujas jame del sutaisymo naujos "tarptautinės" kalbos; tas gi jo mokslo kabinetas (rusy), yra netoli gatvės, vadinamos Pavasario Daržas.... ir jo vardas gerbiamieji, yra Draugutis, kuris gavęs skambučių nusiperka ir išgeria keletą puikių gurkšnių vandens, suteikiančio žmogui didelį "moksliską" įkvėpimą, tai jo tada labai "mandrioj" makaulėj tuo ir apsireiškia nauji, puikųs, "tarptautiniai" žodžiai. Sakiau puikųs?—Taip yra. Na, patys pasigėrėkite jo paskiausiai sutvertu žodeliu; ve jis yra: Liewaafraarrarara. Ką tas žodis reiškia — tikrai nežinau, bet spėju, kad jis reiškia ve kokį sakinį: "Lietuvis Draugutis pakaktinai išmaukė šnapselio."

Marė Kapsiutė.

—o—

JEIGU PERKELTUMEI SAVE...

Jeigu perkeltumei save
Į vietas kitų žmonių
Ir galėtum visa širdžia
Atjausti sopulius jų,
Neapykantos ir kerštо
Neturėtumei suvis
Ir krutinėj užsidegtų
Meilės artimo ugnis.
Jei kitus į savo vietą
Tu galėtum pastatyt,
Tai ragus piktos puikybės
Nesirupintum įgyt.
Užtat didelis yr' vargas
Ir nelaimė mums visiems,
Kad negalim savo vietos
Užleist be vargo kitiems.
Mes negalim perkelt save
Į vietą kitų žmonių
Arba vieton pasikeitus
Įeit į padėtį jų.

MES DVIEM PRIEMONĖM TEGALIM....

Mes dviem priemonėm tegalim
Sau gyvenimą pagrąžint:
Padidinti savo turtus,
Reikalavimus sumažint.
Pirma priemonė ne visad
Yra mus stiprioj valdžioje.
Antrą priemonę visuomet
Savo turime sieloje.

J. Naruševičius.

AMERIKIEČIAI PAREIKALAVO.

Ir P. Lorillard kompanija išdirbo cigaretą. Geresnio cigareto nėra išdirbto. Jis buvo išdirbtas, pareikalavus tukstančiams Amerikos rukytojų.

Per pusantrų metų, P. Lorillard kompanija teiravosi pas rukytojus, kas buvo negero jų mėgiamuose cigaretuose. Vieni sakė, jie buvo per karšti, kiti, kad džiovino gerklę, ir treti, kad buvo per stipryš.

Tuomet šie garsųs cigaretų išdirbėjai darė visokius bandymus, ir pateikė juos rukytojams visoj šaly. Pagaliaus, rukytojai pareiškė "tai štie," ir tokiu budu atsirado **OLD GOLD.**

OLD GOLD yra lygus, vėsus cigaretas, kurį galit rukyt rytą, dieną ir vakarą be jokio kenksmo gerklei. Joks kitas vardas, kaip **OLD GOLD**, negali tinkamiau išreikšt neprilyginamą **OLD GOLD** kokybę.

OLD GOLD pažymi aušrą geresnio cigareto, ir mes esame tikri, jei pabandysit, tai rukysit juos rytą, dieną ir vakarą, ir gėrėsitės jais.

IMPE[illegible]

KOLOSEJAUS ISTORIJA

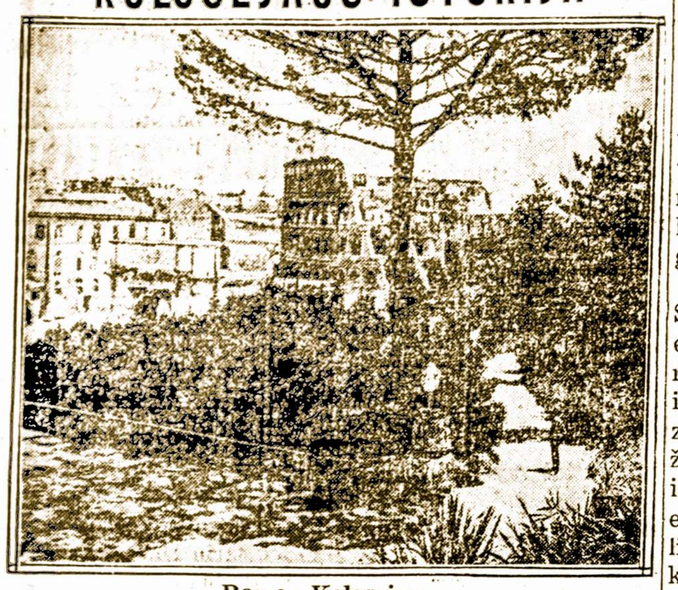

Romos Kolosejus

Romos Kolosejuj, kur tukstančiai pirmųjų krikščionių žuvo ,kaipo kankiniai, dabartinė Romos valdžia atstatė milžinišką medinį kryžių paminėjimui tų kankinių. Popiežius Benediktas XIV orginališkai pastatė kryžių ten 1749 metais. Kolosejaus griuvėsiai yra geriausiai žinomi griuvėsiai visame pasaulyje.

Kolosejus yra paminklu aukštai civilizuotų žmonių brutališkumui — tokio laipsnio brutališkumo, kokį 20 amžiaus žmonės vargiai gali įsivaizduot. Budinkas buvo pastatytas tinkamesniam perstatymui trijų rušių vaizdų: mirtinų mušių tarp ginkluotų vyrų, mušių tarp laukinių žvėrių ir mušių tarp vyrų ir žvėrių.

Tokie kombatai gavo pradžią iš primityviškų Romos papročių. Numirus žymiam asmeniui, jo visi vergai buvo žudomi laike laidotuvių ceremonijų. Iš tos menkos pradžios išsivystė nauji papročiai, rengimas skerdynių vergų tarpe. Didesniam iškilmingumui, muštynes pradėjo perstatinėt rinkos aikštėje ir publika buvo kviečiama.

Iš kraugeriškesnių spektaklių reikalavimų, kilo profesionališki gladiatoriai. Jie išlavintomis iegomis mušėsi cirkuose, kur atsibudavo karietų lenktynės. Cirkai buvo rengiami ilguose, siauruose pleciuose, kurie netiko didesnėm spektakliam, todel buvo sugalvota statyt apvalus, atidaras teatras, aplink lygią aikštelę. Iš aukšto, tokiuose teatruose, buvo galima gerai matyt visi skerdynių detaliai.

29 metais prieš Kristų, Augustus pastatė pirmutinį medinį ir akmeninį amphiteatrą. 57 metais po Kristaus, Neronas pastatė medinį teatrą, kuris už desėtkos metų sudegė. 72 metais, Vespasijus pradėjo statyt didžiausį amphi-teatrą, kurį pasaulis pavadino Kolosejum. Teatras buvo atydžiai statomas iš pat pamatų. Jo statybai buvo privežta begaliniai daug akmenų ir plytų. Vespasijus savo laiku neįstengė užbaigt, pavedė darbą savo sunui Titusui. Titus, užkariavęs Jeruzolimą, pristatė 12,000 žydų prie darbo. Statyba buvo užbaigta 80 m. Teatro atidarymo šventė tęsėsi per 100 dienų. Per šventę, spektakliuose iššudyta šimtai žmonių ir tukstančiai žvėrių. Kolosejaus arena turi 280 pėdų ilgio ir 180 pėdų pločio.

Geriausi suolai buvo žemai, arčiausia prie arenos. Iš jų, buvo galima erzint ir taip jau iniršusius liutus, ir jaust smarkų kardų mosikavimą. Šiose vietose sėdėjo imperatorius su savo palydovais. Aplink jį sėdėjo senatoriai ir aukšto luomo žmonės, taipgi jaunos kunigės, kurios prižiurėjo amžiną ugnį, Vestos šventvietėj. Ne kartą šios kunigės davė ženklą mirties kokiam sužeistam gladiatoriui. Aukščiau parinktų vietų sėdėjo žemesnių luomų žmonės. Visi suolai turėjo skaitlinių pažymėjimus, išskiriant viršučiausius, kur sėdėjo prasčiausi. Įsigavimui į tas vietas, neturtingieji kartais pralaukdavo visą naktį, panašiai, kaip dabar daroma Amerike prie base-ball laukų.

Po arenai radosi gudriai padaryti požeminiai kambariai ir perėjimai su mechaniškais pritaisymais, kuriais buvo galima iškelt žmones ir gyvulius į areną. Taipgi buvo įtaisymai, kuriais buvo galima užliet areną vandeniu, perstatymui vandeninių spektaklių.

Per keturius suvirš šimtmečius, Kolosejus lošė kruviną rolę romėnų gyvenime. Jį patiko kelios nelaimės — antram ir trečiam šimtmety žemės drebėjimai ir audros sugriovė dalį jo, bet jis vėl buvo atstatytas, ir kruvini perstatymai tęsės toliau.

Žlugus Romos garbei, vidur-amžiuose, Frangipani šeimyna naudojos Kolosėjum, kaipo tvirtove savo asmeniškos kovose su kitomis Romos šeimynomis. Tuo pačiu laiku, iš jo buvo išvogta geležiniai ramsčiai. Tas visai apsilpnino sienas. 1349 metais žemės drebėjimas sugriovė didesnę dalį susilpnintų murų. Per laiką iš jo vežama buvo akmenis ir plytos, statymui Romos palocių ir bažnyčių. Kolosejus butų visai dingęs vagių uolumu, jei ne del Popiežiaus Benedikto XIV intervencijos 1749 m. Jis ten pastatė medinį kryžių ir paskyrė vietą, kaipo kalvariją.

Vos pusė originališkos statybos bepasiliko, bet sakoma, kad ta pusė sudaro įspudingesnį reginį, negu visas muras.

—o—

"AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE GAUNAMA ĮVAIRIŲ KNYGŲ.

SING SING

Kalėjimas Sing Sing arba mirties namas yra tai mažiausia pageidaujama gyvenimo vieta. Nieks ten patekti nenori, ypatingai kaliniai, nes tenai patekę žino, kad jau į eilę piliečių nebegrįžš.

Sing Sing pasižymi kaipo Suv. Valstijų svarbiausia egzekucijų vieta. Jame yra elektros kedės kambarys ir kitokie egzekucijos devizai. Pasmerktus už žmogžudystę miriop atgabena ten iš kitų kalėjimų ir laiko iki egzekucijai. Tulas skaitlius tų egzekucijų atsibuna kiekvieną metą. Kalėjimo vyriausybė ir priežiura paduoda įdomius faktus kaip apsieina kaliniai, kuriems vos keletas valandų gyvent šiame pasauly tebepasilieka. Kiekvienas manytų, kad tos valandos prieš egzekuciją turėtų but suvartotos kalinio ant ko nors svarbaus, kaip: apmąstymas praeito gyvenimo, apgailestavimas papildytų nuodėmių, apsirupinimas apie savo artimiausias ypatas, atsisveikinimu su giminėmis ir draugais arba nors rašymu priešmirtinių pastabų bei laiškų. Pastebėtina, kad taip nėra. Sulig kalėjimo prižiurėtojų patėmijimų — labai retas iš laukiančių savo galo kalinių užsiima kuo nors vertingu Dažniausia praleidžia tą brangų laiką paprastai kaip ir kitas dienas, arba užsiima niekniekiais.

Paskutinę dieną prieš egzekuciją pasmerkti mirtin prasižengėliai turi teisę prašyt ko jie nori ir sulig galimybės jų prašymai buna išpildyti. Jiems duoda geriausius pietus, cigarus ir siunčia kunigą del paskutinio atlikimo tikybinių pareigų, jeigu kas prisilaiko tikybos, arba nors šiaip sielos suraminimo.

Kaip iš tikrųjų praleidžia pasmerktieji savo gyvenimo paskutines valandas, atvaizdina sekanti pavyzdžiai:

James Cassidy nuteistas mirt kartu su kitais trimi banditais už nužudymą gelžkelio bilietų pardavėjo Bronx'e, jis paskutinį savo gyvenimo vakarą bandė pataisyt savo rašliavą. Prižiurėtojas rado jį rašant ant kambario sienų. Cassidy turėjo mirt paskutinis. Išgirgęs, kad jo sebrus veda į mirties kambarį, jis uždainavo tyru balsu linksmą dainelę; gal ne iš linksmybės, bet suctiprinimui vedamų mirtin dvasios.

Carl Loose užmušėjas savo dukters, už tai, kad ji ištekėjo už vyro jo nesiklausus, paskutinę dieną savo gyvenimo pareikalavo naujų akinių. Visuomet nešiodamas paprastus, užkabinamus ant ausų akinius jis užsimanė atrodyt "inteligentiškai", užsidėjęs akinius su kabančiu per veidą šniureliu. Louis Hermann'o nužudžiusio savo pačią, mintis paskutinę dieną kreipėsi į gėles. Jis paprašė gėlių, kuriomi padabino save einant ant egzekucijos. Prieš mirtį jis davė po gėlę savo sargybiniams.

Ponia Marta Place iš Brooklyno, užmušėja savo padukros, parodė nepaprastai stiprius nervus. Ji pati sau pasiuvo juodą šlebę del egzekucijos. Suvalgė gerą vakarienę. Po vakarienei dar taisė savo šlebę. Apsitaisius atsakančiai ji ramiai nuėjo į elektros kambarį.

Herbert Smith, banditas, užmušėjas paštininko Lewis Johnston prie Nineveh Junction, N. Y., mylėjo piešt. Paskutinę dieną jis baigė piešt paveikslėlį, kurį padovanojo savo prižiurėtojui.

Arthur Warren White, dentistas, pasmerktas miriop už nužudymą savo turtingų uošvių, atsisakė susižinot su savo giminėm ir paliko raštą, prašant ne skaityt iki jis nebus miręs. Kuomet tas buvo išpildyta, rašte pasirodė tiktai be vertės eilės. Eileraščiais kaliniai gana dažnai užsiima.

Charles Rogers, užmušėjas Fred Olney ir dviejų kitų Howells, N. Y., prašalino kunigą, kuris bandė jį ramyt ir pasišaukė kitą žmogžudį, su kuriuo jis lošė iki nebuvo pašauktas del egzekucijos.

Albertas Wolter brutališkai nužudęs stenografę Ruth Wheeler ir sudeginęs jos lavoną New Yorke, lošė žirniais iki pačiai egzekucijai, paskutinį vakarą savo gyvenimo, Einant mirtin jis parodė ilgą nosį užsigrįžusiam į šoną kunigui.

Howard Scott New Yorko pačios žudytojas, pusę dienos prieš egzekuciją dainavo ir grajino ant gitaros pas kui padovanojo savo instrumentą kitam kaliniui, kurio egzekucija buvo keletą valandų vėliau. Frank Kelley kalbėjo visą savo paskutinę dieną daugiausia nesamonę. Savo politiniuose išvedžiojimuose pasakė, kad esąs socialistu, nes nieko neturėdamas nesigaili tijo su kitais dalytis. Prašė, kad jam pagriežtų Chopino Laidotuvių Maršą.

Sam Haynes, kuris turėjo mirt kartu su policistu Charles Becker, paskutinę dieną skaitė laikraščius ir pyko, kad savo vardo niekur nerado ,nes visi paminėjimai teko policistui Becker.

Užsiėmimas menkniekiais prieš pačią egzekuciją patėmyta tarpe kalinių nuo pat įsteigimo Sing Sing kalėjimo. Pirmutinis pasmerktas mirtin kalinis, japonietis Shibua Jugira,paskutines valandas savo gyvenimo skaitė juokus ir garsiai juokėsi.

Ne visi, bet daugumas jų bando užmušt slenkantį laiką panašiai kaip ant gelžkelio stoties laukianti traukinio pasažieriai. Ateis paskirta valanda ir jų čia nebus.... S. P.

—o—

JEIGU ŽMOGUS IR NEŽINO

Jeigu žmogus ir nežino,
Kad jisai oru kvėpuoja,
Tai visad giliai atjaučia,
Kad be oro nealsuoja.
Tas pats dedas ir su žmogum,
Kurs Dievo nepripažįsta:
Nors jį niekina ir šmeižia,
Bet prieš save neišdrįsta
Jo galybės užsiginti:
Kai sunkių vargų sulaukia,
Skausmai širdį surakina,
Jo mintis į Dievą plaukia.
Dievas yra tas šaltinis,
Kuris sielą atgaivina,
Kurs nelaimėj ir varguose
Mus geriausiai suramina.

ŠIS-TAS

TULOS pavardės amerikiečių tarpe yra labai prasiplatinusios. Išskaitliuota, kad kiekvienas dvidešimtas amerikietis yra savininku kokios nors populiariškos pavardės. Pirmoje eilėje tų pavardžių stovi Smith. Suvienytose Valstijose randas 1,304,200 ypatų su pavarde Smith. Antra eina Johnson, jų yra 1,024,200. Paskui — Brown — 730,500; Williams — 684,700; Jones—658,300; Miller — 625,800; Davis — 537,900; Anderson — 477,300; Wilson — 422,300 ir Moore — 363,400 ypatų.

PARYŽIUJE išbandyta ir išskaitliuota kiek laipsnių šilumos gali but po skrybėle. Pasirodo, kad esant oro šilumai 97 laipsnių po stortine vilnone kepure bus 98,6 laipsniai, po kieta skrybėle 98 laipsniai, po minkšta 86, po kieta šiaudine skrybėle 79, po panama tiktai 77 laipsniai.

NEPAPRASTO panašumo dvynai — Jurgis ir Liudvikas Ellis stebina Anglijos medicinos ir psichologijos žinovus. Broliai Ellis netiktai labai panąšųs iš veido, ugio ir abelnai viso savo fiziško sudėjimo, bet yra panašųs ir protiškai. Jie turi vienodą skonį mokslo ir meno srity ir vienodai mokinasi. Patėmyta, kad mokykloje daro tas pačias klaidas. Prie kvotimų juos pasodino atskiruose kambariuose; jie padarė rašte ir skaitliavimuose tas pačias klaidas. Piešiant žemlapius abudu broliai iš tos pačios pusės pradėjo savo darbą ir toj pačioj vietoj užbaigė.

SOVIETŲ moterys žymiai atsimeta nuo politinės darbuotės. Priežastis to gali but tame, kad vyrai kaimiečiai priešingi moterų balsavimui ir rinkt jas į kokią nors atsakomą vietą — griežtai atsisakė. Leningrado gubernijos tulam apskrity kaimiečiai nutarė atimti moterims balsavimo teisę. Nesenai atsibuvusi Maskvoj konferencija sovietų moterų plačiai svarstė tą dalyką. Pastaruoju laiku mažiau įdomauja politika kaip keli metai atgal. Tas patėmyta ne vien tarpe Rusijos moterų, bet visur.

TULA MOTERIS ponia Leigh saulės garbintoja pasistatė sau stiklo namą, kad saulės spinduliai turėtų progą visuomet ją pasiekt. Ji dėvi tinklo pančiakas. Vėliausias tos ponios sumanymas, tai apaut savo arklį kelnėmis. Visos keturios kojos arklio turi kelnes, kurios saugoja kojas nuo musių.

LINDBERGO priėmimas lėšavo Francijai gana gerą sumą pinigų. Vienos šviesos tą vakarą kada jo laukė atlekiant atsiėjo brangiai. Visi žibintuvai šiaurės Francijos laikė šviesą ilgai jau Lindbergui atlėkus. Kalno Valerien šviesa siuntė savo spindulius per 200 mylių tą šeštadienio vakarą. Parodos, puotos, medaliai, gėlės, vėliavos ir kitoki papuošimai, taipgi sudaužyti baldai, kuomet žmonės grudosi priėmimo svetainėse išneša geras išlaidas. Tačiau Francija turbut ne labai paiso išlaidų, atsižiurint į tai, kad pinigai liekasi toj pačioj šaly.

NEW YORKO universitetas ketina įsteigt kursus del kuratorių ir direktorių muziejų. Tokie kursai dar bus pirmutiniai Amerikoje.

ANGLIJOS tyrinėtojas perspėja, kad didžuvės jurėse į kokia 20 metų išnyks, jeigu jas gaudys ir naikys tiek kaip dabar. Žuvavimas didžuvių turėtų but kiek sumažintas.

ALEKSANDER Kerensky išvažiavo iš Amerikos 2 dieną liepos. Jo išvažiavimas kaip ir atvažiavimas nebuvo spaudoje daug minėtas. Abelnai jo buvimas Amerikoje pasiliktų visuomenės visiškai nepatėmytas, jeigu ne tulos monarkistės viešas pagerbimas delnu per veidą.

RADIO nėra populiariškas tarpe Kaukazo kalnų gyventojų. Mahometonų sektos kunigai prakeikė radio kaipo velnio išradimą suklaidinimui Mahometo tikrų pasekėjų.

PEKINGO miesto viršininkas išleido lakštus raginant piliečius užsiimt bičių vaisinimu. Lakštai nurodo, kaip Amerika gauna dideles įplaukas už bičių produktą. Tie paraginimai dar tik pradžioj ir kiniečiai daug jais neįdomauja.

JAPONIJOJ auga vyšnių medžiai, kurie per ištisą metą žaliuoja ir žydi.

HIPPOPOTAMO oda turi dviejų colių storio.

BRAZILIJA pereitais metais daugiausia išpirko Amerikos automobilių, daugiau už Australiją, Argentiną ir Kanadą. Francija 80 nuošimčių savo traktorių pirko Suv. Valstijose.

DŽIAZO karalius Paul Whiteman su savo orkestra padarė kontraktą su New Yorko teatrais grajit 40 savaičių su užmokesčia $12,000 į savaitę. Pusė pinigų eina Whiteman'ui kita pusė orkestros nariams.

—o—

NARUŠEVIČIAUS EILĖS

KAS NEMOKA DOVANOTI

Kas nemoka dovanoti,
Pasirupina sugriaut
Tą tiltą, kurį tur' pereit,
Kad į laimę dasigaut,
Nes kiekvienas lygiai žmogus
Reikalingas dovanos
Ir negali pragyventi
Ir apsieiti be jos.

DIDELIS YRA DALYKAS...

Didelis yra dalykas
Ir be galo mums svarbus
Visad Dievą atsiminti
Ir Jo įstatus šventus.
Atsiminkim, kad Jis mato,
Mus visur gali regėt,
Kad mes niekur psislėpę
Nebegalim nusidėt.
Kad Jis seka musų žingsnius
Kaip geruosius, taip piktus.
Arba pagiria, ar peikia
Žmonių pasielgimus.
Kuo labiau atminsi Dievą,
Visad eisi Jo keliais,
Tuo daugiau Dievo malonės
Į tavo sielą įeis.

DYKAI NUO PATRUKIMO KENČIANTIEMS

Nedėvėk diržo — išveng pavojingų operacijų.

STUART'O LIMPANČIOS PLAPAO PADUŠKAITĖS yra skirtingos nuo paršimo diržo, jos yra išlaukinės gyduolės, limpančios prie kuno ir duodančios sustiprinimą toms kuno dalims, kurioms reikalinga. Neturi jokių šniurų nė sprendžinų. Nenualenka ir neatsiremia į kaulus. Tukstančiai šiomis paduškaitėmis gydosi namie, nesutrukdami nuo darbo ir daugelis praneša, jogei šitokiu budu išsigydo. Minkštos kaip mošustas — lengva pridėt—nebrangios. Už jas gautas auksinis medalis Romoje, Grand Prix medalis Paryžiuje ir garbingas paminėjimas Panamos eksposicijoje, San Francisco. Procesas atsitaisymo yra naturalis ir daugiau nereikia dėvėt diržų. Mes prirodysim tai pasiųsdami jum Plapao išbandymui visiškai DYKAI. Nesiųsk pinigų, tik parašyk mums.

PLAPAO LABORATORIES,
3057 Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

FOWLER'S

PERTVARKYMO IŠPARDAVIMAS

Kainos numuštos ant $500,000 vertės puikių rakandų, pečių, virtuvės reikmenų, lovų ir užkabų.

Siųlom geras sąlygas ir žemas kainas.

Dovanai — pristatoma — užlaikoma.

FOWLER FURNITURE COMPANY

108—116 FRANKLIN STREET,
Worcester, Mass.

"Gera vieta pirkimui rakandų."

A. Averčenko

KRAUTUVĖJ

Petrapilis. Liteinas prospektas. 1920 metai. Į antikvarinę krautuvę įeina laisviausios pasaulyje šalies pilietis ir, kaipo nuolatinis krautuvės lankytojas, kreipiasi į šeimininką, trindamas rankas, su išvaizda ramaus steigėjo Tretjakovo galerijos, užėjusio į dailininko dirbtuvę.

—Na-na, pažiurėsim... Kas pas jus įdomaus?

—Dievaži. Jųs atėjote laimingiausiu momentu: prekė ant prekės ir prekė pavaroma. Ve, pavyzdžiui, kaip jums šis daiktelis atrodo?

"Daiktelis" — pryšakinė koja nuo masyvinės medinės kedės.

—Hm... taip! O kiek jųs už ją norėtumet?

—Aštuonis šimtus tukstančių!

—Tėveli, ar jųs sveikai protaujate... Joje ir penkių svarų nebusią.

—Ką jųs sakote! Tikrasai Lui Katorz.

—O kas man po velnių, kad jis Katorz. Negi ant sienos kabinsi. Katorz ne Katorz—vis viena šiandien pietus užkaisiu.

—Del kokio atsitikimo jųs šiandien pietaujate?

—Dvejais atsitikimais, tėveli! Pirma,— mano sidabrinės vestuvės, antra, gavau pusę svaro lešių ir žuvies taukų.

—O staiga, kai če-ka suuosianti?

—Dudelės! Mes visa tai nakties metu išvirsime. Prie progos, žmonai nieko nesiranda? Turiu omenyj manufakturą.

—Na, vis-gi pasakysiu, jųs geru laiku atėjote. Malonėkite pažiurėt — tikrasai dryžuotas tikas (audeklas).

—Nuo vasarnamio terasos?

—Visai priešingai. Nuo čiužinio. Čia čielam kostiumui, jeigu žakietą ligi kelių padarysi. Pigumas ir patogumas. Ir jums galima šis-bei-tas atrast. Tiktai pažiurėkite: tikrasai satino pamušalas nuo tikrojo drapinio palto! Bet ir drapasgi! Visų drapų drapas!

—Bet ką gi jųs man drapą giriatę, kuomet čia tiktai vienas pamušalas?

—Apie drapą net malonu pakalbėt. O tatai lyg, kad satinas. Tipinė kelnių medžiaga.

—O ve čia, žiurėkite, prasitrynė. Pasiųsiu kelnes, ugi žiurėk — skylutė.

—O jųs toj pat vietoj kišeniuką įsitaisykite.

—Ar tai ant kelio?!!

—O tai kas. Originalumas, prastumas ir patogumas. Bet ir kelias — pati jautriausia vieta. Kai pinigus vogsią — iškarto išgirsite.

—Ir-gi pasakėte! Tatai kokis-gi reikalingas kišeniųs, jeigu aš, išeinant iš namų, mažiaus kaip dvyliką svarų pinigų ir neimu? Ar nėra kas iš valgomųjų daiktų?

—Kaip nebus? Malonėkite pažiurėt,—tikroji "Metamorfoza,"—Perl-de-než!

—Kas čia do valgomasai dalykas: paprasta ryžių pudra (milteliai)!

—Keistas iš tamstos žmogus: jųs pats sakote — ryžinė, ir pats gi sakote — nevalgomasai. Žinokite, kad dar 18-tais metais nekurie štukoriai iš jos tokius pyragaičius kepdavo...

—Na, atidėkite. Paimsiu. Leiskite paklausti, kodel-gi jųs ją ant stalo išpylėt?!

—O dėžutė skyrium parsiduoda. Prekė. Tikrasai kartonas ir paauksuotos raidelės. Ne aš bučia, jeigu aštuonis šimtus tukstantėlių už ją nepaimčia.

—Ve dėžutę tai aš ir paimsiu. Žmonai vestuvėms dovana. Bižuterija, kaip sakoma.

— Popieros skyriumi neįdomaujaties? Rekomenduočiau: puikus dalykėlis!

—Tatai kas? Meniu (valgių sąrašas) "Vienos restorano?... Hm... Pietųs iš penkių "patrovų" su kava — rublis. A na-gi, pažiurėsime, kas valgyta 17 d. lapkričio, 1913 metais? "Bulijonas iš vištienos. Raugyti kopustai. Pyragėliai. Žuvis rusiškai pritaisyta. Kalakutas, slampos, rostbifas, bivsteikas. Žydinti kopustai. Šarlotai su obuoliais. N—taip... Paimti žmonai paskaityti, ar beverta.

—Imkite. Jog aš jums ne kaipo valgių sąrašą parduodu... Jųs spjaukite ant šitos pusės. O atbula, — jog tatai bristolinis kartonas. Baltuma ir lekas. Ant jos galima rašyt. Aš tamstai ją parduodu iš paviršutinės išvaizdos. Ir be Sovnarchozo reikaliuką išvesim. Be paėmimo bargan. Du šimtu tukstančių, jog jųs nesunaikinsit, neprapuldysit?? O aš tamstai magaryčioms duosiu šepetuką dantims valyt.

—O kam jis man reikalingas? Vis-viena, aš juomi nesinaudosiu...

—Ką jųs sakote,—o plunksna! Galiuką praskelkite ir rašykite, kaip plieninė.

—Taip, ve prie progos, kad neužmiršus! Aš girdėjau, kad pas Šašiną Vosyliaus saloje esą parsiduoda dvi plieninį plunksni No. 86.

—Nejaugi teisybė? Gal, senos, sulaužytos.

—Naujutėlės. Ižicinas csą važinėjęs pas jį pažiurėt. No. 86. Atlietos, bjaurybės, tokios gražios, — akių negalima nuleist. Jųs nepraleiskite progos.

—Klausau!... Beto — nieko nepaliepsite?

—Antracito ar turite?

—Turiu. Kiek karatų liepsite suvyniot?

* * *

Šita apysaka manim parašyta visai ne delto, idant prajuokint skaitytoją ir padėt jam pietus suviršKint.

Aš paprastai, kaip sąžiningas pristavo pagelbininkas, protokolą parašiau...

J. Naruševičius

Mokolai—1927.

—o—

IŠMINTIES TURINYS

Išminties turinys
Jį pažinus labiau,
Tur' neigiamų dalių
Mums savyje daugiau.
Mes privalom suprast,
Įsigilint į tai,
Kas nedora yra,
Į mus veikia piktai.
Mes privalom žinot,
Kas nereikia daryt,
Kas mus gali parblokšt,
Amžinai pražudyt.

A. Averčenko

SVETIMŠALIŲ KRAŠTAS

...Biznis Petrui Petravičiui buvo nepaprastas: už kokius nors tuščius šešis milijardus rublių jis įgijo pilnon nuosavybėn namus, Karietų eilėje — iš keturių kambarių su virtuve ir rusimi.

Komisariate Dirbiršiur (nežinia, ką tatai reiškia išvertus į rusų kalbą) jam patenkinančiai pasakė:

—Matote, kaip dabar viskas paprasta Sovietų Rusijoj: tiktai atvedat du liudininku rusų piliečiu, idant jie ant šitos popierėlės pasirašytų, — ir pradedat sau ramiai nupirktus namus valdyt.

— Tiktai ir viskas? — džiaugsmingai prasišiepė Petras Petravičius.

—O jųs ką manėte! Tatai ne tas, kas buvusiais biurokratiškais laikais: liudymai, paliudymai, kopijos, aprašymai, pavedimas valdyt....Atitempsite du rusų piliečiu,pasirašysią, — ir namelis priklauso jums su visomis smulkmenomis.į

Petras Petravičius linksmai perbėgo Dolgoruko skersgatvį, nubėgo į Tvero gatvę, — ant medėjo ir žvėris bėga: priešai Grigas Butilkinas eina.

—Grigai, balandėli! Pasirašyk ant vienos popierėlės... Perku namelį. Reikalaujama rusų piliečio parašas.

—Tu, kvaily, neišmanėli, —nusišypsojo Butulkinas.— Bene aš rusų pilietis?... Ašai-gi ukrainietis. Pas mane dabar ne pašportas, o tasai, kaip jį bala? Ar tai paliudymas, ar tai pažymėjimas, velniai jį nematė. Tu verčiau Puziką pasikviesk, —ve iš tolo lenkiasi.

—Puzika!Eikš čia!Aš brol', namus perku, reikalingas liudininkas, pasirašyt. Rusų pilietis. Pasirašyk, balandėli.

—Kokią gi teisę aš turiu pasirašyt?

—Bet tu, kaipo rusų pilietis...

—Ve kas mano mielas... Nors aš ir buvau tavo vaikų krikštatėviu (kumu), bet jeigu tu dar kartą taip apie mane išsireikši, aš taip tave šita lazda per sprandą pašventinsiu! Kokią tu turi teisę užgauliot įgimtą limitrofą ir estą Pantelejų Puziką?

Petras Petravičius apsiverkė.

—Pantiuša! Bet kuometgi tu tapai limitrofu?

Pas mus tatai buvo gentkartėj. Tėvas net du kartu važinėjo su reikalais į Taliną, o bobutė Rygoj namus turėjusi. Kraujas, tai brol', ne vanduo, taip ir verda! Karamala — bučuk.

—Tatai ką reiškia?

—Estiškai: "o, mano tėvynė; o mano Estija! visus tu šypsena apdovanoji." Estiškai tatai labai vikriai išeina: karasu — barasu bubuldai.

—Sveika. Tai kur-gi man, vis-gi, surasti rusų pilietį?

—Viešpatie! Maskvoj rusų piliečio nerandama! Tai ve tau Vladas Žigulis eina. Tempk jį už apykaklės.

Vladas ir pats priėjo.

—Sveiki, nelaimingi limitrofai! Ar jųs skaitėte, kaip musų Hardingas atšovė bolševikus savo notoje?...

—Delko tatai jis "musų?"

—Ar tai Hardingas? O kaip gi musų, amerikietis. Męs, amerikiečiai, abelnai....

—Vladuk! Nejaugi tu amerikietis?!

—Jes! Kis me kvik, kaip sakoma pas mus Baltajam Name. Soda-viski! Nuo šio laiko mano asmuo nepaliečiamas! O Geiša, dainuok, žaisk ir šok!

Nelaimingasai Petras Petravičius taip sau sudavė į krutinę, kad Tvero gatvėje sugaudė:

—Nesulaukimas, kad aš rusų stačiatikių Maskvoj ruso žmogaus nerasčiau. Ei, jųs, ponas praeivi! Ant minutėlės... Ar jųs rusų pilietis?

—Taip. Kuo galiu patarnaut?

—Jųs mano auksas! Leiskite aš jus pabučiuosiu! Vienintėlį rusą visoj Tvero gatvėj suradau. Eiva su manim, pasirašysi. Už tai degtukų krebutę padovanosiu! Ar tamsta liuosas?..

—Hm... aplamai imant, aš bent kiek esu užimtas.

—Tai aš čia, ant suoliuko, tamstos palauksiu.

—Hm... Vargiai ar jųs sulauksite.

—Bet kur-gi jųs einate?

—Einu šaukiamas G. P. U., dovanokite, ant sušaudymo.

* * *

Tris dienas Petras Petravičius vedė pasitarimus su olandu Drapkinu, pietų-afrikiečiu Pantiuchinu, ispanu Gušinu ir kitais...

Ketvirtą dieną Petras Petravičius išvažiavo į Tulą.

Jam pranešė, kad Tuloje Samovarų gatvėje pas kurpių Voldopjanovą esą gyvenąs gizelis, ir buk tai ano gizelio tėvas — esą rusų pilietis.

J. Naruševičius.

Mokolai — 1927.

A. Averčenko

PAMINKLO PROJEKTAS

Jeigu tukstantis nemirtinų kvailių bendrai susirinktų, ir tukstantį metų tasai tukstantis darytų tukstantį kvailiausių anekdotų, tai pasauliniam konkurse — pirmąjį pryzą (dovaną) už kvailiausį anekdotą esą gautų.

"Autorius paminklo projekto III-am Internacionalui Maskvoje."

Prašau dar kartą atydžiai įsiskaityt į tą nemirtiną proletarų genijaus paminklą.

Sulig laikraščio "Pravda" ("Teisybė") žiniomis paminklas perstatysias savimi "kolosalinę" (milžinišką) budavonę iš akmens ir stiklo, 650 pėdų aukščio, susidedančią iš keturių besisukančių dalių, kurios turėsią but viena po kita. Žemutinė dalis formoje kubo — tarnausianti butu III Internacionalo vykdomajam komitetui ir darysianti apsisukimą laike metų. Sekanti dalis, piramidos pavidale, padarysianti pilną apsisukimą laike mėnesio. Trečioji dalis formoj cilindro apsisuksianti per parą. Pagalios, ketvirtoji — apsisuksianti per valandą."

Girtam žmogui šitie bokštai viens ant kito užlipdyti ir besisukantieji — viens per metus, kits per mėnesį, trečias per dieną, ketvirtas per valandą, — šitie bokštai girtam žmogui gali but labai nejaukiu, galvą sukančiu slogučiu...

—Bjaurybė, sukiesi?... Ir taip visiems galvas į šalį nusuko, o čia dar besisukantį bokštą kelio viduryj pastatė... Palauk, ve aš tau kad žiebsiu per cilinderį!..

* * *

Aš sėdėjau namie, sukinėjau rankose perskaitytą laikraštį ir kaip sykis galvojau apie tai, kas aukščiau parašyta.

Į duris pasibeldė.

—Antre!—Atsiliepiau aš.

—Ko?

—Aš sakau—įeikite.

—Tatai kitas dalykas.

Rudas vaikinas šonu įsiskverbė į kambarį ir, nusilenkęs, tarė:

—Leiskite rekomenduotis: mechanikas — savamokslis Vedenejus Gorylovas.

—Kuo galiu patarnaut?

—Taip kad—užspaudžiama. Kiekvienas gyvis tau kelią peržengia. Ar girdėjote apie Maskvos internacionalinį paminklą?

—Tiktai kad dabar esu perskaitęs.

—Štai jųs ir priimkite domėn: Lunačarskis dar pereitais metais sušaukė mus, visus mechanikus, ir sako mums: "O ką, vyrai — draugai, ar jųs nenulipdytumet del gerovės trečio internacionalo puikesnį paminklėlį?"

— "Ką-gi, — atsakėm — dalykas esą galimas."

—"Ir keno, sako, paminklas, bus puikesnis, — tas gausiąs pirmą kategoriją maistui gaut, gelumbines kelnes, tris svarus galvijienos ir paveikslą olandų mokyklos iš Tretjakovo galerijos. Vienu žodžiu, mums paaiškėjo darbas labai prieinamas... Atsisėdau aš kambary kunigaikštienės Golicinienės ir pradėjau galvot, pradėjau galvot ir išgalvojau aš tokį dalyką, kad neleisk Viešpatie!

—O ką ypatingo? — žingeidžiai aš paklausiau.

—O ve ką: stovi aikštėje milžiniška betoninė manžetė (rankogalis), ir iš jos išeina spižinė ranka, visa ant sprendžinų, tokia netikusi — tiktai spustelk sagutę — linksta į tokią pusę, kur nori. Ir ant šitos rankos kaip dedasi, penki pirštai. Mažiausiam piršte pagal linkimų skaičių esą trys kambariai ir ten telpą mažasai Sovnarkomų sovietas, bevardiniam — trys kambariai ir ten vidurinis Sovnarkomų sovietas, viduriniam didysis sovietas, taip, kad posėdžių salė į patį delną išvažiuoja; smiliuj — butas Proletkultui (Proletarų Kultura), o didžiausiam piršte, suprantamas daiktas, Črezvičaika. Ir dar aš tokį dalyką išgalvojau: prieš švintant visi penki pirštai išskėsti, o kaip saulė užtekėjo —tai smilius pirštas susisuka mašinėle, jis, prakeiktasai, prisilenkia prie didžiojo, didysis už jo užsikabina, ir gaunasi milžiniška špyga į patį dangų, delto, kaip jums žinoma, bolševikai su Dievu esą ne labai suteikia, — te, girdi, dėduk, atsiimk!

Po to-gi, mano ranką prie linkimo pradeda sukti, — sukti ir pietumis pakreipia į vakarų pusę delnu į viršų, buk tai, girdi, mes iš vakarų prašome prekėmis pasikeist. Paskiau už valandoskitos, kuomet mes prekių iš jų buk tai gavome — ranka pasisuka atgal, didysis pirštas išvažiuoja tarp smilo ir vidurinio, ir išeina taip, kad jie iš mus už prekes špigą turi. Šitaip — špiga stovi paminkle valandą. O po to, didysis pirštas lenda atgal, visi pirštai susisuka į kumščią (kuloką)—ir pradeda kumščia suptis iš vienos pusės į kitą,—tatai, taip sakant, gyventojams. Idant jie ne per daug apie save įsivaizduotų. O vakare didysis pirštas, prie kurio nagó esą črezvičaika, atsiskiria nuo likusiųjų, prisilenkia prie žemės ir, prisispaudęs prie šalygatvio, visus slėgia, kaip tarakonus — kas ten nesėdėtų! Ve tatai, ponuli, kaip aš išgalvojau!! Nejaugi, bloga? O jie mane ką tik prie sienos nepristatė ir ką tik nesušaudė, — tu, sako, bjaurybė, juokiesi, ar kokį galą darai?! O aš, Dievaži, norėjau kaip geriau... Jųs ponas drauge, kad nors į laikraštį parašytumet, užsistotumet. Todel, kad pas mus smegenyse silpna ir nekaip teveikia.

Mano gyvenimo tikslas — pagelbėt prispaustiesiems ir užsistot už nuskriaustuosius.

Rudam vaikinui prižadėjau spaudoj jo naudai savo balsą išaukštint.

—Ve—išaukštinau.

J. Naruševičius.

Mokolai—1927 m.

RIALTO TEATRAS
MILLBURY STREET

Gražųs, įdomųs paveikslai. Programas mainomas kasdien. Populiariškos kainos.

Trečiadieny — "The Silent Power" su Ralph Lewis, Ethel Shannon, Charles Delaney ir Vodin Uraneff. "The Return of the Riddle Rider" su William Desmond ir Lola Todd.

Ketvirtadieny — "Dancing Days" su Helen Chadwick, Lillian Rich, Forest Stanley ir Gloria Gordon. "The Return of the Riddle Rider."

Penktadieny — "Love Makes 'em wild" su Johnny Harron, Sally Phipps, Florence Gilbert.. "The Collegians." "The Golden Stallion."

Šeštadieny — "The Runaway Express" su Jack Daugherty ir Blanche Mehaffey. "The Collegians." "The Golden Stallion."

Rodoma komedijos ir paveikslai iš pasaulio įvykių.

ANDRESON AND PATTERSON

Urminiai pardavėjai Moxie, Coca-Cola, Welch's Grape Juice, Hire's Root Beer Cherry Smash. Išdirbėjai ir pardavėjai saldainių, saldumynų, gražių skrynelių, vaisių, sirapų ir orangeade.

GARSŲS CROWN QUALITY LEDAI
21 Bridge St., Worcester, Mass.
Tel. Park 5203 ir 5204

DANTIS
ištraukiami BE SKAUSMO
Žemos kainos — darbas užtikrintas.
Guminės "plates" —— $20.
ir daugiau.
Auksiniai dantįs —— $ 6.
ir daugiau.
Užtaisymai —— $ 1.
ir daugiau.
DR. DICK-KONJOYAN
Dantistas
332 MAIN ST. ROOM 316
Valandos 9 iki 7. Tel. Park 3102

LIETUVIŠKI MUZIKALIŠKI VEIKALAI ANT PIANO

	Dabar.	Buvo
1. "LIETUVA BRANGI"	35c.	50c.
2. "KAS NURAMYS MAN ŠIRDELĘ"	35c.	50c.
3. "PAS DARŽELĮ TRYS MERGELĖS"	35c.	50c.
4. "ESU ANT ŠIO SVIETO"	35c.	50c.
5. "GANA BROLIAI"	35c.	50c.
6. "SUDIEV GIMTINĖ"	35c.	50c.
7. "KAS MAN DARBO"	35c.	50c.
8. "LAIŠKAS PAS TĖVELĮ"	35c.	50c.
9. "O LIETUVA NUMYLĖTA"	35c.	50c.
10. "VAI KALBA ŽADA"	35c.	50c.
11. "SUSKINTAS KVIETKELIS"	35c.	50c.
12. "SIETYNĖLIS", 16 lietuviškų dainų su gaidomis	70c.	1.00
13. "AŠ LIETUVAITĖ"	35c.	50c.
14. "PAUKŠTELIUI"	35c.	50c.
15. "AK, LIKIE SVEIKA"	35c.	50c.
16. "RUTŲ DARŽELĮ"	35c.	50c.
17. "PAS MOTINĖLĘ"	35c.	50c.
18. "MYLIU LIETUVĄ"	35c.	50c.
19. "VILNIAUS KALNELIAI"	35c.	50c.
20. "MYLIMAS BERNELIS"	35c.	50c.
21. "MYLĖKI TĖVYNĘ"	35c.	50c.
22 "MAN TINKA"	35c.	50c.
23. "AUDRA GIRIOJ"	35c.	50c.
24. "BIJUNĖLIS", 21 daina	1.50	2.00

LIETUVIŠKI VOLELIAI DEL PLAYER PIANO SU ŽODŽIAIS

1. "PAS DARŽELĮ TRYS MERGELĖS"	$1.00
2. "ESU ANT ŠIO SVIETO"	1.00
3. "KAS NURAMYS MAN ŠIRDELĘ"	1.00
4. "GANA BROLIAI"	1.00
5. "SUDIEV GIMTINE"	1.00
6. "KAS MAN DARBO"	1.00
7. "LAIŠKAS PAS TĖVELĮ"	1.00
8. "O LIETUVA NUMYLĖTA"	1.00
9. "Vai KALBA, ŽADA"	1.00
10. "SUSKINTAS KVIETKELIS"	1.00
11. "LIETUVA BRANGI"	1.00
12. "PAUKŠTELIUI"	1.00
13. "ANT KALNO KARKLAI SIUBAVO"	1.25
14. "KUR UPELIS TEKA"	1.25
15. "LIETUVIŲ HYMNAS"	1.00
16. "PAMYLĖJAU"	1.25
17. "DUNOJAUS BANGOS", valcas, b. z.	.70
18. "MĖLYNAS DUNOJUS", valcas, b. z.	.70
19. "VAMZDELIS", polka	.70
20. "NORIU MIEGO", polka	.70
21. "RUTŲ DARŽELĮ"	1.00
22. "AK, LEISKIE SVEIKA"	1.00

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET

(Foreign Language Information Service)

NATHANIEL HAWTHORNE

Amerikos rašytojas

Nathaniel Hawthorne gimė Salem, Mass., liepos 4 d., 1804 m. Nauja Anglija toms dienoms buvo Puritanų tvirtovė. Tenais Roger Williams buvo pastorium pakol išvytas 1636 metais del jo pamokslų apie 'laisvą sąžinę'; tenais 1692 m.devyniolika raganų pakarta ant Gallows Hill. Hawthorne nebuvo praktiškas žmogus, nuolat užsimąstęs ir gyveno tik savo mintyse .

Pradėjo rašyt 1828 m. išleidžiant trumpą veikalą "Fanshawe" apie Naujos Anglijos gyvenimą. Jo geriausios pasakos kaip "Gray Champion" ir "Howe's Masquerade" buvo istoriški veikalai, bet jo interpretacijos buvo dramatiškos, nuolat perstatant sunkią, skaudžią morališką progresą, tautiškos dvasios išsivystymą. Jo pasakos panašios į garsaus ruso, Dostojevskio, raštus. Tą ypatingai matome jo "Scarlet Letter," kuri pripažinta kaipo Amerikos garsiausia apysaka. Jo perstatymas puritanų siaurumo yra kuopuikiausias.

1841 m. Hawthorne prisidėjo prie Brook Farm, su garsiais amerikiečiais, Charles A. Dana, Ralph W. Emerson ir George Ripley. Brook Farm buvo mėginimas socialistiškos kooperacijos. Ir apie tą periodą jis parašė apysaką "The Blithedale Romance."

"The House of the Seven Gables" yra kita jo pasekminga apysaka. Jis taipgi parašė kelius trumpus veikalus, pasakas vaikams ir gyvenimo ir kelionių knygas.

Jis mirė gegužės 19, 1864.

MOKSLAS AMERIKOJE

Suv. Valstijos praleidžia mokslui daugiau pinigų už visas kitas pasaulio šalis. Suprantama, kad kaikurios valstijos praleidžia daugiaus pinigų už kitas valstijas, bet pati federalė valdžia mažai teišleidžia, nes jos priežiuroje randasi tik kelios ypatingos rušies mokyklos. Kiekviena iš 48 valstijų turi savo atskirą sistemą mokslui, federalė valdžia neturi jokios kontrolės ant viešų šios šalies mokyklų, ir todel čionais neturime centralizuotos arba vienodos mokslo sistemos kaip randasi Europoj.

Amerikoje turime keturių laipsnių mokyklas — pradines, gramatikos (grammar), aukštesnes ir kolegijas. Visos valstijos dabar turi įstatymus,kurie rišasi su mokyklų lankymo problema, ir parupina priverstiną mokyklų lankymą vaikams tarp paskirtų amžių, kad nors priverstinas mokyklų lankymas labai skiriasi valstijose. 14-koj valstijų vaikai turi lankyt mokyklas tarp 7 ir 16 metų amžiaus, 11-koj valstijų tarp 7 ir 14 metų amžiaus, 5-iose valstijose tarp 8 ir 14 metų amžiaus. Laikas kuriame vaikai turi lankyt mokyklas per metus taip gi skiriasi valstijose.

Pradines mokyklas pradeda lankyt maži vaikai — šešių arba septynių metų amžiaus, ir lanko per tris metus. Gramatikos (grammar) mokyklas vaikai lanko per penkius metus, greičiau gali užbaigt, jeigu gabus ir į metus užbaigia du skyriu. Užbaigęs gramatikos mokyklą vaikas stoja augštesnėn mokyklon, po tam kolegijon. Daugelis valstijų aprupina kolegijų kursus valstijos gyventojams už mažą mokestį.

Prieš 1825 m. mokslas buvo rankose tikėjimiškų grupių ir privatiškų asmenių. Pirmiausios Amerikos kolegijos buvo sektiškos. Bet padėjimas kitokis šiandien.

Pinigus viešoms mokykloms parupina valstijos pavietos, miesto apskričiai ir mokyklų apskričiai. Visose valstijose viso iškaščio dalį valstija turi panešt. Vienok didžiausią dalį turi parupint vietinių mokyklų vienutės. Nekuriose valstijose šiuos pinigus sudaro pavietos mokeščiai, o kitose prie pavietos mokesčių reikia dar priskaityt specialius mokesčius.

Valstija suima pinigus iš įvairių šaltinių. Yra tam nuolatiniai fondai. Valstijose mokyklų taksai, pinigai, kuriuos valstija paskiria mokykloms ir keletas kitų šaltinių, kaip korporacijų taksai, įeigų taksai ir aliejaus taksai. Nuolatinis fondas įgijamas nuo mokyklų žemių.. Šios mokyklų žemės yra Suv. Valstijų žemės Kongreso Aktais duotos valstijos viešo mokslo naudai. Nekuriose atskirose valstijose paskiria žemes mokykloms taip-gi. Išskyrus kelias valstijas kur civilė valdžia ir mokyklų valdžia yra ant miesto apskričių vienutės pamato, pavietis turi užlaikyt visas tokias mokyklas. Jei valstija pagelbsti pinigais, tuomet lygios mokslo progos duodamos visoje valstijoje. Kuomet vietinė vienutė pasiekia aukščiausį taksavimo laipsnį ir dar neišsigali užlaikyt mokyklų Valstija pagelbsti ir parupina reikalaujamus pinigus. Yra dvi svarbios priežastys kodel valstija taip daro. Kiekvienoje valstijoje dabartiniu laiku, vaikams daroma didelė skriauda delto, kad nėra užtektinai mokslo progų. Iš priežasties aplinkybių ir daug kitų priežasčių, turtas nėra lygiai paskirstomas. Nekuriose aplinkybėse mokyklos gali užlaikyt labai mažais taksais, delto, kad ten randasi labai daug taksuojamų nuosavybių, o kitos aplinkybės gaunančios labai didelius taksus negali mokyklų užlaikyt.

Bile asmuo arba organizacija gali operuot mokyklą, tik jeigu tos mokyklos prisilaikys prie nekurių reikalavimų, t.y. mokslo kursų ir mokytojų kvalifikacijų.

Paprastos mokyklos mokslo sistema mainosi nuo Europos sistemų. Lotynų ir graikų kalbos nemokinamos žemesnėse mokyklose kaip mokinama Didžioj Britanijoj, Francijoj, Vokietijoj ir kitose šalyse. Amerikos vaikai mokinasi rašyt, skaityt, piešt ir tt. Apsipažįsta su Suv.Valstijų istorija, trupučį vokiečių ir francuzų kalbos, gramatikos ir įvairius pradinius mokslus.

Nuo 1900 m. mokyklos bando arčiaus suvest moksleivių tėvus ir mokytojus. Tas daroma, kad tėvai geriaus suprast ką vaikai veikia ir kad mokytojai nuo tėvų išmoktų kaip geriaus valdyt vaikus. Tos organizacijos vadinamos tėvų — mokytojų organizacijos. Apart mokslu,tos organizacijos rupinasi vaikų sveikata, pasilinksminimu ir tt. Tos organizacijos tokios pasekmingos, kad šiandien randasi beveik kiekvienoje valstijoje.

Liepos 1 d., 1924 m. Suv. Valstijose buvo apie 112,000,000 gyventojų. Daugiau kai 26 nuošimtis šios grupės buvo tarpe penkių ir septyniolika metų amžiaus. Tą grupę galime pavadint "mokyklų" gyventojus, iš tų, beveik 83 nuošimtis prirašyta pradinėse arba gramatikos mokyklose .

S. Valstijų viešos mokyklos samdo daugiau kaip 761,000 mokytojų, iš kurių suviršus 80 nuošimtis yra moterys. Paprasta tų mokytojų alga yra $1,227 į metus.

Kas met švietimui Suv. Valstijose išmokėta daugiau kaip $1,820,000,000. arba $16.25 nuo kiekvieno žmogaus.

Daugiausia moksleivių randasi New Yorke ir Pennsylvanijoj, kur net 1,900,000 arba 1,800,000 vaikų lanko mokyklas.

New Yorke beveik 77 nuošimtis gyventojų mokyklų amžiaus prisirašę mokyklose, kuomet Koloradoj prisirašę apie 98 nuošimtis. Kansas nuošimtis yra 90, Washington, Wyoming ir Oklahomoj yra 94 nuošimtis. Tas yra gal delto, kad įvairių valstijų įstatymai mainosi.

AMERIKĄ PALYGINUS SU EUROPA

Kaip Suvienytos Valstijos lyginasi su "senuoju kraštu"?

Atsakant tą klausimą National Geographic Society, Washingtone, D. C. paduoda sekančius kelius palyginimus tarpe dviejų kontinentų. Palyginimas yra geriausias budas apsipažint su didumu. Daug geriaus atsiminsime didumus per palyginimą negu skaitydami pranešimus, duodant kvadratiškas mylias.

Pasaulio aukščiausias muras

Amerikos stebuklai prasideda prie pat priešakinių durų. New Yorko didžiuliai murai neturi visame pasaulyje sau lygių. Net aštuoniasdešimt trys murai Amerikos sostapilėj turi daugiaus kaip 19 aukščių— trys murai suviršus keturiasdešimt aukščių. "Woolworth" muras, pasaulio aukščiausias ofisinis muras, turi šešiasdešimt aukščių ir kįla iki 792 pėdų. Paryžiaus Eiffelio bokštas, pasaulio aukščiausia trioba tik 209 pėdomis aukštesnė. Net beveik du syk aukštesnis už Didįjį Pyramidą Egipte, Šv. Petro katedrą Ryme, ir Šv. Stapono Viennoj. Šitie visi yra aukščiausi pastatymai.

Nuo 1912 metų "Woolworth" muras aukščiausias muras Suv. Valstijose, bet Detroite planuojama pastatyt Book bokštą, kuris net 25 aukščiais bus didesnis už Woolworth murą. Net Amerikos universitetai seka šitų didelių murų pavyzdį, kuomet praeityj mokslo namai užimdavo daug vietos, šiandien kįla į viršų, į dangų. Neužilgo Pittsburgo Universitetas sucentralizuos visus savo skyrius į 52 aukščių "Apšvietos Katedrą."

Texas valstija

Rhode Island, musų mažiausia valstija yra ištikro 25 sykiais didesnė už San Marino, Europos mažiausią respubliką, kuri aštunta dalis New Yorko. Rhode Island gali but sulyginta su New Yorko sostapiliniu didumu. Jeigu Luksemburgas butų uždėtas viršum Rhode Island, butų galima matyt tik 250 kvadratiškų mylių tos valstijos.

Texas, musų didžiausia valstija, galėtų įimt Franciją, Holandiją, Belgiją ir Šveicariją ir dar liktų kelios kvadratiškos mylios. Net 25 Luksemburgų ir 20 Šveicarijų neapdengtų Texas valstiją. Šitos valstijos tolumas, nuo vieno galo valstijos iki kito, yra 770 mylių (ir ji tik viena iš Suv. Valstijų 48 valstijų) arba tiek tolumo kiek yra iš Paryžiaus iki Budapesto, arba iš Milano iki Kopenhago.

New Yorko valstija yra tokia didelė kaip Anglija be Airijos, Škotijos ir Valijos, ir ima dvi Latvijas arba tris Šveicarijos arba pusę Jugoslavijos padaryt vieną New Yorką. Jeigu mes prie New Yorko pridėsime pusę New Jersey valstijos turėtume Čekoslovakiją.

Didžiausia šalis Europoje yra Rusija. Nepaisant kiek Rusija pralošė žemės, ji vis kontroliuoja tiek žemės, jog gali but palyginta su daugiaus kaip pusę Suv. Valstijų, įimant Alaska ir kitas teritorijas ir valdymus. Bet jeigu mes prie Europiškos Rusijos pridėsime Rusijos teritoriją Azijoj, turime plotą žemės dvigubo didumo Suv. Valstijų.

Nauja Meksika, netoli Texas valstijos, lygi su Anglija, Airija ir Škotija. Californija truputi mažesnė už Ispaniją ir Vokietiją. Visa Skandinavijos pussalė galėtų užimt Virginia, Tennessee ir Kentucky vietą. Čekoslovakija su musų Arkansas yra beveik vienodos.

Suv. Valstijų gelžkeliai, jeigu pastatyt nuo vieno galo iki kito apsuptų ekvatorių beveik dešmts ir pusę sykių. Illinois, Pennsylvania ir Texas turi daugiaus gelžkelių už Vokietija, kuri daugiausia gelžkelių turi Europoje — 36,000 mylių. Ispanija turi daugiau gelžkelių už Kentucky.

Mississippi upė

Apart 200 mylių, Mississippi, kuri yra 2,486 mylių ilgio, perpiauna Suv. Valstijas į dvi dalis. Šioje šalyje tik Missouri upė yra 500 mylių ilgesnė. Missouri yra penkta ilgiausia upė pasaulyje.

Mississippi upė yra 200 mylių ilgesnė už Volgą, Europos ilgiausią upę, ir 700 mylių ilgesnė už "puikią mėlyną Danube". Washington'o Potomac upė yra beveik to pačio ilgumo su Francijos Seine, Italijos Po upe ir du syk ilgesnė už Anglijos Thames upę.

Michigan ežeras, didžiausias Suv. Valstijų vidurinis ežeras apima 22,400 kvadratiškų mylių arba yra tris syk didesnis už Rusijos Ladogą ežerą, kuris yra Europos didžiausias, ir beveik šimtą syk didesnis už Šveicarijos Geneva ir Constance ežerus. Vanern ežeras, Švedijoj, yra truputį didesnis už Great Salt ežeras, kuris apima 1,800 kvadratiškų mylių.

Kaukazų Mont Elbruz, 4,000 pėdų aukščio, aukštesnis už Kalifornijos Mt. Whitney, kuris yra aukščiausias Suv. Valstijose kalnas. Pyrenes aukščiausia viršunė — yra 3,000 pėdų mažesnė už Mt. Whitney. Mt. Blanc yra 1,000 pėdų aukštesnis už Mt. Whitney.

VETERANAMS ŽINOTINA

Po liepos 2 d. 1927 m. Suv. Valstijų Pasaulinio Karo Armijos ir Laivyno veteranai negalės išsiimt veteranų "insurance," ir negalės išnaujo išsiimt "insurance" su Suv. Valstijų Veteranų Biuru, Washingtone. Todel, visi veteranai, kurie dar neapsaugoti, lai kuogreičiausia pasiunčia aplikacijas Veteranų Biurui. Kad nors buvęs kareivis dabar negali užmokėt už tą apsaugą, bet vistiek tegul pasiunčia aplikaciją su prižadu užmokėt vėliaus.

Laike Pasaulinio Karo Suv. Valstijų valdžia prirašė beveik 5,000,000 narių, bet ne visi iki šiandien laikė savo "insurance." Sulig aprupinimų veteranai gali atnaujint tą apsaugą — tik reikalauta geros sveikatos ir dviejų mėnesių mokesties užmokėjimą.

Veteranai gali pasirinkt vieną iš žemiaus paduotų "apsaugos" formų: Ordinary Life, Twenty Pay Life, Thirty Pay Life, Twenty Year Endowment, Thirty Year Endowment, Endowment at age 62, ir Five Year Convertible Term.

Apart reguliariškos veteranų apsaugos valdžia išleidžia dar "Adjusted Compensation Policies", del kurios veteranai nemoka premijų ir kuri pilnai išmokėta į dvidešimt metų, jeigu veteranas nemiręs prieš to laiko. Nuo balandžio 1 d., valdžia paskolins pinigų šitos apsaugos nariams.

Apie šitas paskolas ir del kitų informacijų veteranai gali kreiptis prie bile Veteranų Biuro Ofiso. Bet apsaugos aplikacijos reikia pasiųst į U. S. Veterans Bureau, Washington, D. C.

JOHN QUINCY ADAMS

Gimė liepos 11, 1767, mirė vasario 22, 1848 m.

John Quincy Adams buvo sunus John Adams, Amerikos revoliucijos vedėjo ir Suv. Valstijų antrojo prezidento. Jis praleido savo jaunystę Europoje, kur tėvas dirbo diplomatiškoj tarnystėj, ir suvirš metus gyveno Petrapilėj kaipo sekretorius Suv. Valstijų Ministerijoj Rusijoj. Grįžo į Suv. Valstijas, kuomet Katarina atsisakė pripažint Amerikos ministerį. Už 27 metų vėl nuvyko į Rusiją, kur per keturius metus buvo Suv. Valstijų ministeriu, ir jam sugrįžus į Suv. Valstijas prezidentas Monroe paskyrė jį Valstybės sekretorium.

1824 m. prezidentiniams rinkimams Adams buvo demokratų-republikonų nominuotas. Kiti kandidatai: buvo Andrew Jackson, William Crawford ir Henry Clay. Kandidatai negavo užtektinai balsų ir Atstovų Butas išrinko Adams. Adams nebuvo išrinktas antru kartu, bet sugrįžo į kongresą kur pasiliko iki mirties. Vėlesniais metais jį vadindavo "vyras be partijos."

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

1776 m. liepos 4 dieną Kongresas priėmė Nepriklausomybės Pareiškimą ir 13 kolionijų pasiliuosavo nuo Anglijos valdžios, ir nuo to laiko buvo liuosos nepriklausomos valdžios. Liepos 4 d. tad yra Amerikos tautos gimimo diena, ir visi Amerikos valstybiniai raštai yra užrekorduoti nuo liepos 4 d. 1776 m. 1776 metais keli delegatai į Kontinentinį Kongresą, kuris susirinko Philadelphijoj buvo valstybių, kurias jie atstovavo, įsakyti kad jie balsuotų už formalį nepriklausomybės pareiškimą. Massachusetts, New Hampshire ir South Carolina jau buvo pirmiau įsteigę nepriklausomas kolionines valdžias. 1776 metais, gegužės 15 d. kongresas priėmė rezoliuciją, patardamas kitoms kolonijoms taip pat daryt, ir tokiu budu prakirstas kelias pragarsėjusiai rezoliucijai, kurią suformuliavo Richard Henry Lee iš Virginijos:

"Kad šios Jungtinės kolonijos yra, ir teisėtai turi but liuosos ir nepriklausomos valstybės; kad jos pasiliuosuoja nuo Britanijos Sosto, ir kad visi politiniai ryšiai tarp jų ir Didžiosios Britanijos Valstybės yra, ir turi but visiškai panaikinti; kad nuo šio laiko pridera imt pasekmingiausius žingsnius darant ryšius su svetimoms šalims: Kad konfederacijos planas butų surengtas ir perduotas visoms kolonijoms jų apsvarstymui ir patvirtinimui."

Sunku suprast šiandien kiek drąsos buvo reikalauja ma imt tokį svarbų žingsnį. Šalis tuomet buvo maža ir silpna; teturėjo tik tris milijonus gyventojų, ir šie trys milijonai turėjo apsiimt kovonę su galinga šalimi. Apart to, didesnė dalis tų gyventojų paėjo iš Anglijos ir ne vienam iš jų reikėjo sunkiai su savim kovot, kad pertraukus ryšius su gimtine šalim ir stot kovon prieš ją. Daugiausiai drąsos reikėjo tiems, kurie pasirašė po nepriklausomybės pareiškimu, nes Anglija juos skaitė kaipo maištininkais, kurie butų nušauti jei sugauti.

Besidžiaugiant Amerikos tautos gimtine dauguma pamiršta, kad Nepriklausomybės pareiškimas yra nevien tik tautinės svarbos dokumentas, bet proklamacija, kuri turėjo daug įtekmės viso pasaulio vystymuisi. Nuo dienos jos priėmimo, atsiliuosuota nuo visokių privilegijų, karališkumo ir aristokratijos. Visur sutvirtino sielas visus tų žmonių, kurie kovojo už liuosybę, ir visur žmonės, kurie mokėjo skaityt, išmoko naujus pareikštus pagrindus, kaip: "Mes laikome šias teisybes, aiškiai matomas, kad visi žmonės sutverti lygus; kad jie įkvėpti jų sutvertojo su nekuriomis neužleidžiamomis teisėmis; kad tarp jų yra gyvybė, liuosybė, ir laimės ieškojimas; kad dasiekus šių teisių, valdžios yra tarp žmonių steigiamos, ir kurios gauna galybę nuo valdomų žmonių."

Tie sakiniai turi visus gaivalus neatskiesto amerikonizmo. Jie reiškė mirtį karališkumui, privileginiai valdžiai, privilegijoms įgytoms iš priežasties gimties ir garsių prabočių, ir tas tai principas, kuris prigelbėjo Jungtinėms Valstybėms sutraukt milijonus žmonių iš visų Europos šalių ir paverst juos į S. V. piliečius.

Čia visi, kurie bėgo nuo politinės ar socialės priespaudos, nuo nudėvėtų įstaigų ir nebuvimo atsakančių progų, rado tikrą Tėviškę, kuri jiems davė užtektinai lauko jų talentų vystymui, ir dažnai apdovanodavo juos už jų darbą ir triusą. Šaliai kas kart didėjant gyventojais, pasidarė imigrantams sunkiau siekt savo tikslo, bet galima sakyt, milijonams iš jų pasisekė pasiekt tokias vietas Amerikos gyvenime, kurios buvo visai neprieinamos jų gimtinėj šaly. Delto Jungtinės Valstybės neturi tokių pasišventusių piliečių kaip svetimžemiai, ir delto Europos rašytojai dažnai stebisi faktu, kad Amerikiečiai nors maišyta rasė, vienok geriau sugyvena, negu kokia kita tauta.

Tel. Park 2470
Res. Cedar 10045—J.

BEN. MENDELSOHN,
Advokatas

ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoje, taip ir Europoj.

390 Main St., Room 931—932
Worcester, Mass.

LIETUVIŠKAS
DIDYSIS
SAPNININKAS

galima gaut Amerikos Lietuvio Knygyne.
Su minkštais apdarais..... 75c.
Su kietais apdarais $1.00

Amerikos Lietuvis,
14 Vernon St., Worcester, Mass.

LIETUVOS KARIUOMENĖ

Nauja, žingeidi knyga — Lietuvių kariuomenės pilna istorija, parašyta Majoro P. Rusecko. Telpa daug įdomių paveikslų iš kariuomenės gyvenimo ir darbuotės.

Prie aprašymo, **TELPA SPECIALIS PRIEDAS —PAVEIKSLAI LIETUVIŲ KAREIVIŲ**—"Amerikos Lietuvio" skaitytojų, dalyvavusių Didžiajame Kare, Suv. Valstijų kariuomenėj.

Knygos kaina tik 40 centų. Gaunama tik iš

"AMERIKOS LIETUVIO" ADM.
14 VERNON ST., WORCESTER, MASS.

Pirmas Lietuviškas Graborius

Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo automobilius Vestuvėms, Krikštynoms ir visokioms partijoms. Kreipkitės šiuo adresu:

MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST.
Telephone Park 4156

DR. EMIL BIZUB

Gydyme užsisenėjusių ligų, naudoja specialę šviesos metodą bendrai su gyduolėmis.

22 Pleasant St. Room 212
Worcester, Mass.

OFISO VALANDOS: 2—6 popiet.

J. Medziukevičius

2 Marion Ave., Worcester, Mass

Budavoju naujus namus ir taisau iš lauko ir iš vidurio—viską kas tik reikia prie namo. Dedu naujus namus bleke arba sleitona. Darbas gvarantuotas. (31)

WORCESTERIO
PENKIŲ CENTŲ BANKA,
316 Main Street

Įdėjimai eina ant interesto pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio.

BANKOS VALANDOS:
Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet.
Subatomis nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.
Subatos vakarais vien tik del pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakaro.

Lietuviai—
PETRAS ir STASYS PUIŠIAI

Atidarėme šapą automobilių taisymui po numeriu 457 HARDING ST., (prie Cambridge St.). Abu aukščiau minėti tautiečiai jau senai dirba prie automobilių taisymo ir tą visą Mechanišką darbą kuogeriausiai supranta. Todel visiems pranešam, kad turėdami taisyt savo automobilius, visada kreipkitės pas juos. Jie padarys jusų darbą pigiau ir ką tik daro viską gvarantuoja.

P. & S. PUISHYS
457 Harding St. Worcester, Mass.
Tel. Park 3990

Pranas J. Bublys-Bobblis
LIETUVIS ADVOKATAS
638 Slater Bldg.
Tel. Park 2939

Namai, 51 Harlem Street,
(kampas Sterling St.)
Tel. Cedar 1768-M. Worcesteryj.

DR. TESSMER
Dentistas
306 MAIN STREET,
Worcester, Mass.
(virš Iver Johnson krautuvės)

Suteikia Sąžiningą Patarnavimą Lietuviams!
Tel. Park 3310

Ofiso tel.: Park 7717
Namų tel.: Cedar 2863-W.
ADVOKATAS
Ignas J. Barkus
546—548 Slater Building
Worcester, Mass.
Lietuvos ir Amerikos registruotas notaras. Vedu civiliškas ir kriminališkas bylas visuose teismuose. Darau visokius legališkus dokumentus.

PRATT ANGLIŲ KOMPANIJA
"IŠRIŠA DEGANTĮ KLAUSIMĄ."
Old Company's Lehigh,
King Philip Bituminous
95 Pleasant St.
PARK 40
Worcester, Mass.

ANTANAS J. MILLERIS
Lietuvis Advokatas
406 Slater Building,
Worcester, Mass.

Jusų pinigai bus apsaugoti čionai.
Įdėlių $30,900,000.
People's Savings Bank
Draugiško patarnavimo banka.
Main St., prieš City Hall
(32)

SEYMOUR LAUNDRY COMPANY
Išskalbia visos savaitės žlugtą kuogražiausiai, už $1.00. Gerai, švariai išskalbia drabužius ir pristato į namus. Lietuviška skalbykla.

5 SEYMOUR ST.,
Tel. Park 314 Worcester, Mass.

Vietos Žinios

Padėka ir atsisveikinimas. Brangus worcesteriečiai:—Štai važiuoju laivu Lietuvon. Laivas užia, vanduo tyška, bet mintys mano lekia prie jusų. Štai prisimena tuos dvejus metus darbo tarp jusų, kiek daug gerų, širdingų žmonių ten atradau, kiek uolios paramos sandarbininkavimo, sunku viską išpasakot. Didžiausią žingsnį prie Dievo padarėme per tuos dvejus metus! Gaila, kad tie metai taip greitai prabėgo, o per dvejus metus tik pradžia darbo tegalėjo but, tik susitvarkymas, vienok prie gerų žmonių ir tame laike galima buvo ir daug kas nuveikt. Užtai šiandien iš kelionės vien tik meilės ir padėkos žodžius tegaliu siųst. Negaliu užmiršt jusų širdingo ir įspudingo atsisveikinimo. Tik keletas valandų prieš tai sužinojot apie mano išvažiavimą, kiti gal visai nežinojo, oras buvo biaurus, o vienok svetainė buvo kimšte prikimšta. Širdingos ovacijos, gražus programas, atsisveikinimai, dovanos, viskas sudarė graudų įspudį ir ne vieną ašarą man išspaudė. Dovanų toje dienoje sudeta šeši šimtai devyniolika dolerių ($619.00). Į taip greitą laiką, be jokio prisirengimo, sudėta daugiaus, negu kam nors pirmiaus. Ar-gi tai ne parodymas geros širdies, meilės ir užuojautos? Ne pinigai svarbu, bet jusų širdies gerumas ir užuojauta, kurią tuomi išreiškėte. Ačiu, tukstantį kartų ačiu! Kuom aš jums atsidėkosiu, nebent tik maldomis pas Dievą.

O tie vaikučiai! Tos skaisčios širdelės kiek jie malonumo man teikė per tuos dvejus metus! Jų atsisveikinimas buvo graudus ir jaudinantis. Brangus vaikučiai! aš jus myliu ir neužmiršiu niekados. Melsiu Dievą, kad jus išlaikytu laimingais ir visuomet taip maloniais.

Su Diev', Worcesteriečiai! Laivas neša mane tolyn. Vežuosi iš jusu gražių minčių ir atminimu. Su Diev' ir dar karta Su Diev'!!!

Kun. K. A. Vasys.

P. S. Mano adresas per 4 mėnesius bus: Kun. K. A. Vasys, Gelgaudiškis, Šakių apskričio, Lithuania.

Sacco-Vanzetti protestas. Proletarų kulturos ratelis pereita penktadienį Washburn svetainėj surengė protesto susirinkimą reikalavimui paliuosuot Sacco ir Vanzetti. Priskaitant burį policistu atsiustų pridabot tvarką, publikos tebuvo tik 50. Kalbėtojais buvo Mary Donovan, Sacco-Vanzetti apsaugos komiteto sekretorė, M. A. Mussmanno — advokatas iš Pittsburgh ir A. D'Entimis. Protestas ramiai ir be jokių žymių praėjo.

Atkasė sena rezervuarą. Darbininkai, kasdami lauką prie Millbrook gatvės, atkasė erdvų pažeminį kambari, akmenimis išmurytą. Pasirodo esąs vienas senovės rezervuaru, įsteigtu dar Revoliucijos ir indijonų laikais, pristatymui vandens pirmiems Worcesterio gyventojams. Rezervuaras yra gan sumaniai padarytas. Šaltinis ant vietos pristatė vandenį, ir gerai įvestos dudos pristatė vandenį į namus netolimų gyventojų.

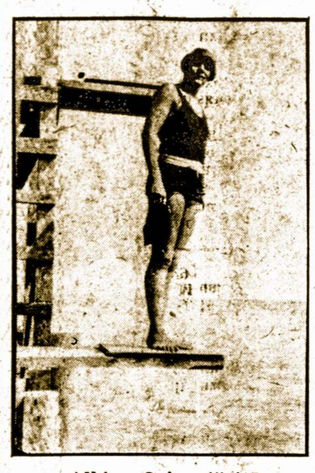

Albina Osipavičaitė

Albina Osipavičaitė, Worcesterio 16 metų plaukikė, vėl atsižymėjo plaukime. Šeštadieny, rungtynėse Charles upėj Bostone, Albina laimėjo mylios tolumo lenktynes moterims, pralenkdama Naujos Anglijos rekordą, ir įgydama čampionės titulą. Jos stipriausia oponentė buvo Delna Carlstrom, taipgi iš Worcesterio, kuri per tris metus laikė minėtą titulą. Albina perplaukė mylią į 29 minutes, 25 1/5 sekundos, numušdama 21 sekundą nuo pirmesnio rekordo, kuris laikės nuo 1923 metų, kuomet Olive Holland perplaukė mylią tolumo į 29 min. 26 sek. Tai bus Albinai penktas čampijonato titulas, nes ji bėgyje pastarųjų metų įgijo N. A. 50, 220, 500 ir 880 jardų čampionės vardą. Anglų spauda nepaprastai gražiai aprašo Albinos gabumus, ir pranašauja jai daug svarbesnių atsižymėjimų šioj sporto srity. Osipavičaitės gabumai yra tuo labiau pažymėtini, kad ji tik du metu atgal pramoko plaukt.

Tose pačiose rungtynėse, kiti du lietuviai įgijo garbės. Kazis Rodeckas iš Gardner, Mass. palaikė 80 jardų plaukimo čampijonatą, kurį įgijo pereitais metais. Jonas Jasionis iš Norwood, Mass. taipgi palaikė seniau įgytą čampijono vardą.

Didelis piknikas, rengia šv. Jurgio Draugija, 17 d. liepos, ant Gedemino kalno prie Aušros Vartų parapijos bažnyčios. Prasidės 1 valandą popiet, tęsis iki vėlam vakarui. Bus viena iš linksmiausių gegužinių. Malonėkit visi skaitlingai atsilankyt.

Pirm. A. V. Dailyda.

100 Worcesterio lietuvių važiuoja su S.L.A. 57-tos kuopos ekskursija ant Nantasket bytčiu, kuri ivyks šį sekmadienį, liepos (July) 17. Busai atvažiuos 7-tą valandą ryte prie Lietuvių svetainės, 29 Endicott gatvės. 57-ta kuopa yra didžiausia Worcesterio lietuvių organizacija, todel ir jos ekskursija bus skaitlingiausia. Basai lioduojami vienas po kitam. Bet laiko jau mažai beliko, todel registruokitės šiandien, kol dar vietos yra. **Kom.**

Birutės Draugijos mėnesinis susirinkimas įvyks 16 d. liepos, 7 val. vakare, A.O.H. svetainėje, Trumbul st. Pirm. **A.V.Dailyda.**

P. A. Paliulionis iš Amsterdam, N. Y. 8 d. liepos lankėsi Worcestery, ir buvo užėjęs į Amerikos Lietuvio raštinę.

A.L.R.K.Moterų Sąjungos 5 kp. ir Petronėlės Draugija bendrai rengia gražų pasilinksminimą, į kurį kviečiami visi worcesteriečiai, seni ir jauni. Atsilankykit, o mes sąjungietės maloniai patarnausim. Prie progos norim pasigirt, kad mes svečius pavaišinsim lietuviškais suriais ir pyragais, ir įdomiais gėrimais ir saldainiais. Malonėkit atsilankyt, pamatysit. Atsibus 17 d. liepos, Maironio Parke. **Koresp.**

Pranešimas .A.L.R.K. Moterų S-gos apskritis rengia išvažiavimą Palangoje, Lawrence, Mass., rugp. 7. Kas nori važiuot, malonės kreiptis per p. Giraitienę, 346 Harding st., p. Roglienę, 15 Plantation St. ar M. Šliorienę, 34 Pattison St.

Nauja advokaturos firma. Advokatas P. J. Bublys sudarė naują advokaturos firmą su adv. H. J. Meleski. Nauja raštinė randasi Slater Bldg., kambaris 638.

Mirė lietuviai. Uršulė Šerienė numirė Memorial ligoninėj pereitą savaitę. Palaidota Šv. Jono kapinėse pereitą penktadienį.

Stanislovas Zimavičius numirė šeštadieny, Leicester. Palaidotas antradienio ryte. Lieka žmona, sunus, ir trįs dukterįs.

Gatvekariai nyksta. Autobusai pradėjo užvaduot gatvekarius. Gatvekariai jau nebvaikščioja tarp Worcesterio ir Southbridge, Palmer, Fitchburg, Clinton, Webster, Spencer, Marlboro ir k. Kad išsilaikyt nuo bankrutavimo, gatvekarių kompanijos turėjo pakeist karus busais, idant suteikus žmonėms geresnį patarnavimą. Neužilgio, gatvekariai taps retenybe, kaip ir daugelis kitų dalykų šiam progreso amžiuje.

Nauja industrija Worcesteriui. Langford Sales Audit Machine Co., nesenai organizuota, trumpoj ateity steigia naują fabriką Worcestery išdirbimui naujai išrastos skaitliavimo mašinos. Nauja Sales Audit ir Sales Record mašina buvo L. W. Langford išdirbta ir pagerinta. Planuojamas fabrikas samdys 200 darbininkų. Naują industriją remia žymus Worcesterio biznieriai.

Lietuvių Labdarybės Draugijos mėnesinis susirinkimas bus panedėly, liepos 18 dieną, 8 val. vakare. Svarbus pranešimas lietuviškai visuomenei, nes Labdarybės D-ja rengia Gėlių Dieną šeštadienyje, liepos 30. Kviečiame atsilankyt į šį susirinkimą kuoskaitlingiausiai, o ypatingai merginos, del užsiregistravimo prie darbo per Gėlių Dieną, renkant aukas parduodant gėles ant gatvių. Susirinkimas įvyks Pobažnytinėje svetainėje, Waverley g. Nepamirškite visi atsilankyt. **Valdyba.**

Pavojingai susižeidė. Adelė Dirsaitė, 5 metų, sekmadieny nupuolė laiptais namuose 63 Lafayette St. ir persiskėlė galva. Ligoninėj pareiškė, kad mergaitė vargiai pasveiks.

PARSIDUODA

PARSIDUODA automobilius Hudson Speedster, 1921 metų, 5 pasažierų, visai gerame stovyje. Savininkas serga, todel nori greit parduot. Parsiduoda visai pigiai.

A. UŽVALIAUSKIENĖ
12 Columbia St. (ant pirmo)

PARSIDUODA forničiai, visai pigiai. Kas bus pirmesnis, tas laimės, nes parsiduoda visai pigiai, tartum dykai. Galima visus sykiu pirkt ar atskirai. Yra 2 stalu, 2 lovos, 3 biurai, ice-box. Prie to, pasirandavoja 4 kambarių tenementas, visai pigiai. Kreipkitės pas savininką

L. VOLONGEVIČIŲ
Tel. Park 5975 3 So. Harlem St.
(27—28)

PARSIDUODA pirmos rušies gintarų šniuras. Iš Lietuvos parsivežiau daugiau gintarų, negu man reikia. Vertas $60., parduosiu pigiai.

JUOZAS VARANKA,
32 Hancock St., Springfield, Mass.
(31)

PARSIDUODA 8 šmotų aržuolinis valgomojo kambario setas, nelabai naujas, bet geram stovyj. Kaina $35 ir pervežimas apmokėtas. Vertės virš $100. Atiduoda $5. pigiau, jei pirkikas pats pervežš. Tom pačiom sąlygom parsiduoda 6 šmotų "mission library set" — su pasirinkimu dviejų stalų. Abu perkant, bus atiduota daug pigiau. Pasiteiraut —

AMERIKOS LIETUVIO ADM.,
14 Vernon Street.

PAJIEŠKOJIMAI

PAIEŠKAU Juozo Sunelio, paeina iš Jurgiškių kaimo, Seredžiaus valsčiaus, Kauno apskr. Pirma gyveno Worcester, Mass. Turiu labai svarbų reikalą, jis pats arba jo pažįstami malonėkite apie jį pranešt.

MYKOLAS RAMANAUSKAS
237 Harding St. Worcester, Mass.

PAIEŠKAU apsivedimui merginos ar našlės, nuo 25 iki 35 metų. Esu našlis 36 metų amžiaus. Turiu šeimynos vaiką ir mergaitę.

J. SLIEKAUSKAS,
Henry Street, Muskegon, Mich.
(26—29)

PAIEŠKAU pusbrolio Antano Babrausko, kuris gyvena Cambridge Mass. Prašau jei kas žino, suteikt man jo antrašą. Taipgi paieškau Aleksandro Jokubausko. Babrauskas paeina iš Nedzingių, o Jokubauskas iš Davainiškių.

Mikalė Ščiglinskienė,
26 Strathmore Rd., Worcester, Mass.

VISŲ ŽINIAI. Kas turi savo lotus, tiems pastatau namus geriausiomis išlygomis. Budavoju naujus, ir taisau senus iš lauko ir iš vidaus. Visada kreipkitės šiuo antrašu:

LEONAS ŽALIMAS,
2 Livermore St., Tel. Cedar 2559-J.
(30)

ANT RANDOS.

ANT RANDOS gražus kambaris del vieno ar dviejų vyrų. Žiemos metu kambaris apšildomas. Pasiteiraukit

AMERIKOS LIETUVIO ADM.,
14 Vernon Street.

EKSKURSIJOS
— į —
Lietuvą per Klaipėdą

BALTICO AMERIKOS LINIJA,

Liepos 19 dieną.

Labai žemos kainos, geriausias patarnavimas. Parupinu pasus, sugrįžimo permitus, padarau farmerių affidavitus, įgaliojimus, siunčiu pinigus, parduodu laivakortes į Kanadą ir suieškau vietas. Užlaikau krautuvę vyriškų, moteriškų ir vaikams apatinių drabužių; vyrams kepurių ir skrybėlių; parduodu grafofonus, rekordus, knygas, laikraščius ir visokią popierą; geriausią trejanką.

Jonas Sekys,
177 Park St., Hartford, Conn.
(29)

COLUMBIA PHONOGRAPH MAŠINOS
Dabar Vienos Iš Garsiausių

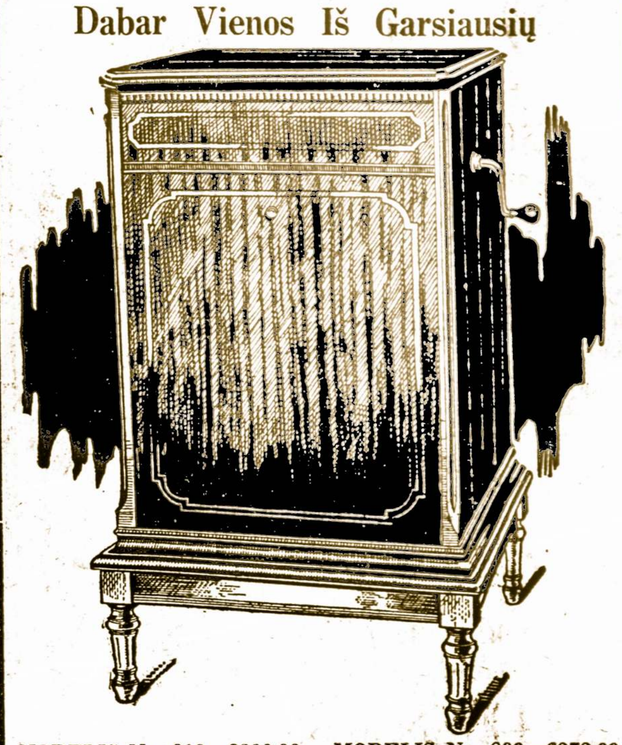

MODELIS No. 810 $300.00 MODELIS No. 800—$272.00
MODELIS No. 710—$175.00 MODELIS No. 700—$160.00
MODELIS No. 611—$115.00 MODELIS No. 601—$ 90.00

Kas iš "Amerikos Lietuvio" skaitytojų norėtų sau gerą grafofoną įsigyt, meldžiam kreiptis pas mus, Jųs gausite geriausias išlygas. Galime pristatyt bile kur Suvienytose Valstijose.

NAUJAUSI REKORDAI:

16055 F—	Ne bile kieme mergelė auga.	Kudirkos
	Tų mergelių dainavimas.	Kudirkos
16059 F—	Vienas žodis nešneka	Kudirkos
	Iš rytų šalelės.	Kudirkos
16060 F—	Liepė tėvelis	Jozevskaitė
	Prapuoliau, matuše.	Jozevskaitė
16061 F—	Kosovo valcas.	Columbios orkestra
	Poeto svajonės, valcas.	
16064 F—	Piauti linksma.	Kudirkos
	Pasėjau rutelę.	Kudirkos
16065 F—	Kalakutai šiauduose, polka.	
	Garbės polka.	Armonika—Timoshuk
16066 F—	Tamsios akys, valcas.	Lietuviška orkestra
	Volgos burliokų daina.	

Taipgi kitokių rekordų katalogą galite gaut pas mus.

M. PALTANAVIČIA
14 Vernon St., Worcester, Mass.

PIJANO LEKCIJOS
dideliems ir mažiems
JUOZAS K. ŽEMAITIS,
37 BARCLAY STREET
Tel. Cedar 3367—M

DR. FR. PUSKUNIGIS
38 Providence St. Worcester, Mass
Tel. park 6947
(Priešais Lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčią)
Priėmimo valandos: 2 iki 4 popiet
6 iki 8 vakare

Į KLAIPĖDĄ! Į KLAIPĖDĄ!
PASKUTINĖ PROGA LIETUVIAMS
važiuot šią vasarą Tiesiai į Klaipėdą
tuo pačiu laivu
KETVIRTAS ir PENKTAS!
ŠIĄ VASARĄ IŠPLAUKIMAS
IŠ AMERIKOS NEW YORKO
stačiai į
LIETUVOS KLAIPĖDĄ
BALTIKO—AMERIKOS LINIJOS
LAIVU "LITUANIA"
19 LIEPOS (JULY), 1927 M.

Ekskursijas ant šio laivo rengia:

Rytuose: Petras J. Baltuška, 6 East Market St. Wilkes Barre, Pa.
Vakaruose: "Naujienos", 1739 S. Halsted St., Chicago, Illinois.

AR LAIVU "ESTONIA"
9-tą dieną Rugpiučio (August), 1927 m.

JUSŲ VIETOS AGENTAS
SUTEIKS REIKALINGAS ŽINIAS,
PARUPINS POPIERAS IR PASĄ,
UŽSAKYS VIETĄ ANT LAIVO,
NURODYS KELIĄ Į LAIVĄ.

Kainos tiesiai į Klaipėdą:	Kainos į Klaipėdą ir atgal:
Trečia kliasa ..... $107.	Trečia kliasa ..... $181.
Turistinė III kliasa.. $117.	Turistinė III kliasa.. $196.

BALTIC AMERICAN LINE, 8-10 Bridge st. New York City